

Jaarstukken 2024

Recreatieschap Twiske-Waterland

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Jaarverslag	6
<i>Programmaverantwoording</i>	<i>11</i>
<i>Programma 1. Ontwikkeling en inrichting</i>	<i>13</i>
<i>Programma 2. Beheer en onderhoud</i>	<i>18</i>
<i>Programma 3. Toezicht en veiligheid</i>	<i>23</i>
<i>Programma 4. Bestuur en ondersteuning</i>	<i>24</i>
<i>Programma 5. Algemene dekkingsmiddelen</i>	<i>26</i>
<i>Paragrafen</i>	<i>28</i>
<i>A. Weerstandsvermogen en risicobeheersing</i>	<i>29</i>
<i>B. Kapitaalgoederen</i>	<i>31</i>
<i>C. Financiering</i>	<i>38</i>
<i>D. Bedrijfsvoering en openbaarheid</i>	<i>41</i>
<i>E. Grondbeleid</i>	<i>46</i>
<i>F. Participanten</i>	<i>48</i>
Jaarrekening	51
Overige gegevens	68
Bijlagen	72

Samenvatting

Het werkgebied van het recreatieschap bestaat uit het grondgebied van de gemeenten Amsterdam (Landelijk Noord), Edam-Volendam, Landsmeer, Oostzaan, Purmerend, Waterland, Wormerland en Zaanstad en het voormalige Graft de Rijk (nu gemeente Alkmaar). Deze gemeenten (met uitzondering van Alkmaar) nemen samen met Provincie Noord-Holland deel aan de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Twiske-Waterland. Het recreatieschap beheert en ontwikkelt recreatieterreinen, natuurterreinen en recreatieve routes en objecten in haar werkgebied. Zij bekostigt haar activiteiten uit inkomsten van huren, pachten, evenementen, projectsubsidies en bijdragen van de participanten. Recreatie Noord-Holland is de uitvoeringsorganisatie voor het recreatieschap.

Kerngegevens: 31.000 hectare werkgebied, waarvan 855 hectare beheergebied (Twiske en Purmerland). Binnen het werkgebied worden plm. 1200 km wandel-, fiets-, vaar- en ruiterroutes beheerd en onderhouden. Het Twiske is een recreatiegebied met een Natura2000 status. Dit houdt onder andere in dat er met het beheer en ontwikkelingen rekening gehouden wordt met de natuur, biodiversiteit en de bijbehorende wet- en regelgeving. Een voorbeeld hiervan is onze actieve rol bij het uitvoeren van het Natura2000 beheerplan.

Bestuurlijke ontwikkelingen

In het najaar zijn de heer Bas ten Have namens gemeente Landsmeer en de heer Harm Scheepstra namens gemeente Waterland aangesloten bij het Algemeen Bestuur. Met het vertrek van mevrouw van Boeijen en de heer Schalkwijk heeft er ook een wijziging van de vertegenwoordiging in het DB plaatsgevonden. In het DB hebben de heer Eelco Taams namens de gemeente Oostzaan en de heer Dirk Dijkshoorn namens de gemeente Edam-Volendam plaatsgenomen.

Namens:

Amsterdam: mevrouw Yasmine el Ksaihi, tevens voorzitter

Edam-Volendam: de heer Dirk Dijkshoorn

Landsmeer: de heer Bas ten Have

Oostzaan: de heer Eelco Taams

Purmerend: de heer Mario Hegger

Waterland: de heer Harm Scheepstra

Wormerland: de heer Jeroen Schalkwijk, tevens vicevoorzitter

Zaanstad: de heer Wessel Breunese

Provincie: mevrouw Esther Rommel

Het dagelijks bestuur bestaat uit de vertegenwoordigers van de gemeenten:

Amsterdam, Edam-Volendam, Oostzaan en Zaanstad. Het bestuur wordt ondersteund door het bestuursbureau Recreatieschappen Noord-Holland.

Door een wetswijziging is vanaf 2023 het dagelijks bestuur van het recreatieschap verantwoordelijk voor het afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording. Dit betekent dat voortaan het dagelijks bestuur in de jaarstukken een rechtmatigheidsverantwoording moet opnemen. Dit gebeurt in de paragraaf Bedrijfsvoering.

In 2024 is de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling (GR) Twiske-Waterland vastgesteld en in werking getreden. De nieuwe GR kan gevonden worden op [Gemeenschappelijke regeling Twiske-Waterland | Lokale wet- en regelgeving](#). Met het inwerking treden van de nieuwe GR voldoet het recreatieschap aan de wijziging Wet gemeenschappelijke regeling (Wgr) welke in 2022 is ingegaan.

Wat heeft het gekost en opgeleverd?

De totale lasten van Twiske-Waterland waren het afgelopen jaar € 3.793.071. Hiervan is € 2.619.740 besteed aan het beheren en onderhouden van de schapsgebieden. Daarnaast is € 597.041 benut voor het ondersteunen van het bestuur. Dit is inclusief de kosten van het bestuursbureau. Verder is € 327.761 uitgegeven aan veiligheid en toezicht. Tenslotte hebben ontwikkeling en inrichting € 246.102 en algemene dekkingsmiddelen € 2.427 gekost.

De totale baten van Twiske-Waterland waren het afgelopen jaar € 4.006.441. Hiervan kwam € 2.918.630 uit de participantenbijdrage. Daarnaast bestond € 1.086.697 van de baten uit parkeeropbrengsten, evenementeninkomsten, rentebaten en huren en pachten. Tot slot kwam € 1.114 uit subsidies en (project)bijdragen.

Voorgesteld wordt om het resultaat van € 213.370 (positief) toe te voegen aan de reserves.

Financieel resultaat

Het financiële resultaat is een stuk beter dan vooraf begroot. De jaarrekening laat over 2024 een positief resultaat zien van € 213.370, terwijl een negatief resultaat van € 200.851 was begroot. Het positieve verschil van € 414.221 wordt verklaard door:

- Lagere kosten incidentele projecten (€ 284.000 positief). Deze kosten schuiven grotendeels door naar 2025;
- Hogere baten door rente (€ 64.000 positief);
- Hogere opbrengsten uit evenementen (€ 25.000 positief);
- Hogere parkeeropbrengsten (€ 24.000 positief);
- Lagere kosten betaald parkeren (€ 22.000 positief);
- Divers (€ 5.000 negatief).

	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Vershil
Lasten	3.793.071	4.083.198	-290.127
Baten	4.006.441	3.882.347	124.094
Saldo	213.370	-200.851	414.221

Participantenbijdragen

Zoals afgesproken in de gemeenschappelijke regeling wordt de participantenbijdrage jaarlijks geïndexeerd. Voor 2024 was de index 8,2%.

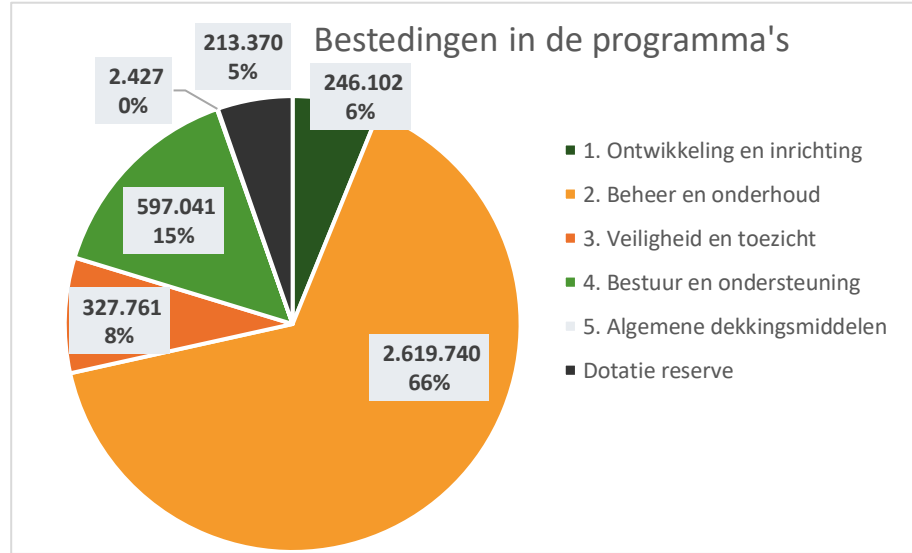
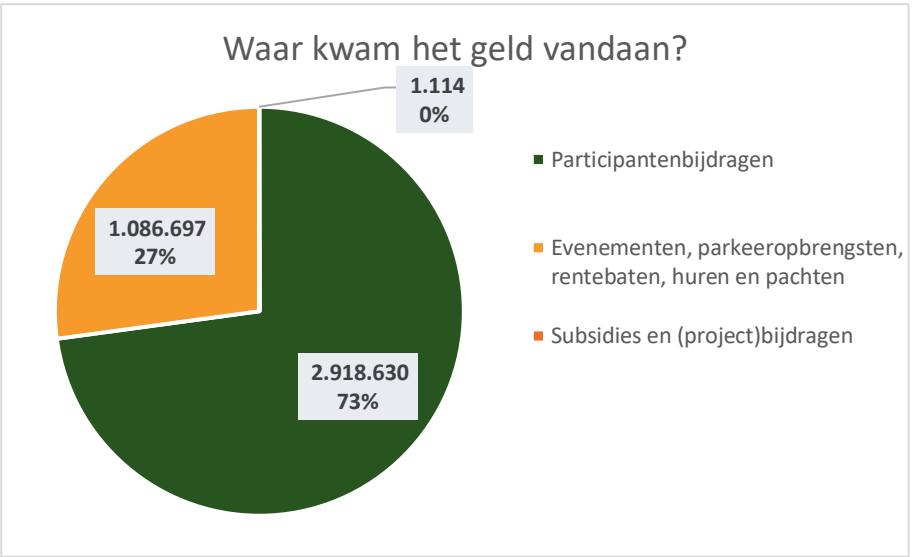
Participant	Bijdragen-verdeling 2024	Bijdrage in 2023	Bijdrage in 2024
Provincie Noord-Holland	56,04%	1.511.651	1.635.606
Gemeente Amsterdam	23,56%	635.528	687.642
Gemeente Edam-Volendam	1,33%	35.877	38.818
Gemeente Landsmeer	1,62%	43.780	47.370
Gemeente Oostzaan	0,66%	17.875	19.340
Gemeente Purmerend	6,96%	187.757	203.152
Gemeente Waterland	0,65%	17.494	18.928
Gemeente Wormerland	0,61%	16.383	17.726
Gemeente Zaanstad	8,57%	231.098	250.048
Totaal	100,00%	2.697.443	2.918.630

Ontwikkeling van reserves en voorzieningen

In onderstaande tabel is te zien dat het positieve resultaat van de jaarrekening is toegevoegd aan de reserves, waarbij de bestemmingsreserves met € 739.775 zijn toegenomen en de algemene reserve met € 526.404 is afgenomen. De reserves van Twiske-Waterland bedroegen eind 2024 € 5.417.155.

De voorziening groot onderhoud is in 2024 toegenomen en bedraagt eind 2024 € 477.631. Dit geld is nodig voor de uitvoering van groot onderhoud in komende jaren.

	Stand per 31-12-2024	Stand per 31-12-2023	Vershil
Algemene reserve	2.786.155	3.312.560	-526.404
Bestemmingsreserves	2.630.999	1.891.225	739.775
Totaal reserves	5.417.155	5.203.785	213.370
Voorziening groot onderhoud	477.631	411.749	65.883
Totaal reserves en voorzieningen	5.894.786	5.615.533	279.253

Jaarverslag

Beleidsverantwoording

Het doel van Twiske-Waterland is vastgelegd in artikel 2 van de Gemeenschappelijke Regeling, gewijzigd vastgesteld op 16 mei 2024:

- Het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling in de openluchtrecreatie;
- In samenhang met het vorenstaande tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijkmilieu;
- Het tot stand brengen en duurzaam in stand houden van het specifiek en gedifferentieerde karakter van het landschap door bescherming, ontwikkeling en consolidatie van de waarden die het in zich draagt en
- Het verwerven van inkomsten uit het recreatiegebied ter verwezenlijking en instandhouding van de direct hiervoor genoemde doelstellingen.

Strategische doelen 2024

In 2020 werd het Ambitiedocument en ontwikkelprogramma vastgesteld. De strategische doelen zijn daarin vastgesteld. Dit is 'waar we het voor doen':

- Meer biodiversiteit;
- Betere spreiding recreanten;
- Breder recreatief aanbod.

Operationele doelen

Het in stand houden van de gebieden en voorzieningen maakt het leeuwendeel van de inspanningen en bestedingen uit. Maar daarnaast werd in 2024 ook gewerkt aan:

- Het evalueren en actualiseren van het voortschrijdend ontwikkelprogramma;
- Herzien van het evenementenbeleid (vastgesteld 16 mei 2024);
- De procesbegeleiding en contractvorming van zorgboerderij De Marsen;
- Het faciliteren van natuur inclusieve recreatie;

- Vormgeven van recreatieve elementen Markermeerdijken en omlegging van bestaande routes tijdens de werkzaamheden en tevens oplevering van de eerste modules in het project;
- Vaststellen van een visie voor de Twiske Poort (vastgesteld 16 mei 2024);
- Herstelwerkzaamheden aan 2 wandelbruggen in de Vennen;
- Voorbereidingen voor- en vervanging van de Pikpotwegbrug;
- Gesprekken voor het vernieuwen van de erfpachtcontracten met Staatsbosbeheer (SBB);
- Starten met de procedure voor het ontgrenzen en begrenzen van Natuur Netwerk Nederland (NNN) gebieden, bij de provincie;
- Viering van het 40-jarige bestaan van het Twiske.

Voor ondersteuning van de bedrijfsvoering en bestuurlijke slagkracht werd:

- de rechtmatigheidscontrole en -verantwoording uitgevoerd, waarbij de aanbevelingen hebben geleid tot het aanscherpen van bedrijfsprocessen;
- de vernieuwing van het meerjarencontract met RNN en een producten- en dienstencatalogus voorbereid;
- mede op advies van de externe accountant overgestapt op een ander betaalpakket van de ING bank;
- het privacy-beleid vernieuwd en opgenomen in een handboek in relatie tot de Wet politiegegevens (WPG) en Algemene verordening gegevensbescherming (AVG);
- gewerkt aan verbetering van de digitale veiligheid en digitalisering van archieven.

Het jaar van recreatieschap Twiske-Waterland

Twiske-Waterland heeft in 2024 veel van voortgang kunnen boeken op de projecten van het ontwikkelprogramma.

Samenwerking

De werkzaamheden van het recreatieschap stonden in 2024 vooral in het teken van het uitvoeren van onderhoud aan de natuur en recreatieve voorzieningen. Samenwerking in het netwerk was vooral aan de orde bij de uitwerking van de projecten van het Ontwikkelprogramma. Bij die samenwerking werd veel nadruk gelegd op het 40 jarige jubileum van recreatiegebied het Twiske en alle routes in het werkgebied van Twiske-Waterland. In het kader van de zorg voor natuur is in 2024 gewerkt met het in 2022 geactualiseerde beheer- en onderhoudsplan. Hiermee zorgt het recreatieschap op een adaptieve manier voor instandhouding en waar mogelijk, vergroting van de biodiversiteit. De zorg voor de natuur leverde ook een groei van de ganzenpopulatie op. Deze groei is zodanig dat deze onbeheersbaar is en ook neveneffecten heeft, zoals: verdringing van andere broedvogels en kwaliteitsproblemen voor ligweiden, stranden en zwemwater.

Samenwerking werd ook gezocht met de participanten. Zo heeft het recreatieschap geparticipeerd bij de totstandkoming van de recreatieve visie van de gemeente Purmerend. Bij het opstellen van deze visie is veel input opgehaald uit het rapport ‘Versterking recreatief netwerk Laag-Holland en de recreatieparadox bespreekbaar gemaakt’ wat in opdracht van het bestuur van Recreatieschap Twiske-Waterland is ontwikkeld. Samenwerking met natuurverenigingen, gemeenten en sponsors leverde ook resultaat op bij het herstellen van wandelroutes of om meekoppelkansen te creëren waardoor een breder aanbod en een rijkere ervaring voor de recreanten ontstaan. Dat betekent ook dat in een aantal gevallen de routes en voorzieningen

werden omgelegd of (tijdelijk) gesloten om natuur te beschermen. Voor natuurherstel werden vele hectares natte natuur na jaren van successie teruggezet en werden exoten als bramen uit de rietvelden, bermen en bosopstanden verwijderd.

In mei heeft de eerste bacteriologische verontreiniging plaatsgevonden op het Doesstrand, Vennegatstrand en Speelsloot. Gedurende het zwemseizoen is er op pijn elk strand overlast geweest van Blauwalg. Toename van de Blauwalg is inherent aan klimaatveranderingen; warmer weer zorgt voor meer en versnelde groei van algen in het zwemwater. Maatregelen om de vervuiling van het zwemwater tegen te gaan zijn bijvoorbeeld het extra rondpompen schoon water.

Ontwikkeling recreatiedruk

De recreatieve waarden van de gebieden worden onderstreept door de ontwikkeling van de recreatiedruk. De aanwas van het aantal bezoeken zal stijgen, doordat het aantal inwoners in de omgeving toeneemt en de komende jaren ook blijft stijgen¹. Gezamenlijk zal het inwonertal van de participanten tot aan 2050 met meer dan 10% groeien. Dit zal de behoefte aan recreatiegebieden- en voorzieningen vergroten zoals teruggelezen kan worden in het rapport Recreatief Grid. Dit is reden temeer voor het nemen van maatregelen voor het spreiden van de recreatiedruk en het bieden van een breder palet van recreatieve voorzieningen (twee van de drie ambities). Bij het nemen van maatregelen om de recreatiedruk te spreiden besteed het recreatieschap veel aandacht aan de balans tussen natuur en recreatie.

Ecologisch beheer van het Twiske

Het Twiske kent al sinds de visie 2006 een recreatieve zonering met onderscheid tussen intensieve en extensieve gebieden. Deze zonering volgt de indeling van het gebied, zoals aangelegd in de jaren ’70. Het jaarlijks terugkerend onderhoud en het

¹ CBS prognose bevolkingsgroei 2022-2050: Groei en krimp per gemeente | CBS

Programmaverantwoording

meerjarige grootonderhoud zijn gericht op instandhouding en waar mogelijk verbetering van de recreatieve gebruiks- en natuurwaarden. Daarvoor wordt gebruik gemaakt van ecologische kennis, vergaard uit ecologische onderzoeken, het Natura2000 beheerplan en periodiek overleg met natuurbeheerders en vrijwilligers. Specifiek onderzoek als voorwaarde voor vergunningverlening van de evenementen levert inzicht in de aanwezige waarden en eventuele mitigerende of beschermende maatregelen. Met die jaarlijkse onderzoeken zijn de delen van de intensieve zone; de evenemententerreinen en directe omgeving goed in beeld. Ecologisch beheer wordt zoveel mogelijk meegenomen in het reguleren beheer. Dit is terug te zien in bijvoorbeeld een aangepast maaibeeld van de bermen; de bermen worden 2 tot 3 keer per jaar gemaaid waarbij maximaal een meter naast het pad wordt gemaaid. In 2025 wordt er gestart met het monitoren van de bermen door middel van de nectarindex. Deze index is een objectieve meetmethode waarbij een tevoren bepaald perceel berm wordt onderzocht op de aanwezigheid van bepaalde bloemen.

Versterking Markermeerdijken

De versterking van de Markermeerdijken is inmiddels enkele jaren onderweg. De betrokkenheid van het recreatieschap daarin is het vormgeven aan- en uitvoeren van de recreatieve voorzieningen, zoals het fietspad en de bankjes. Voor de uitvoering vindt gefaseerd overleg plaats met de Alliantie Markermeerdijken, de provincie, recreatieschap Westfriesland en de betrokken gemeenten. In 2024 zijn de eerste modules opgeleverd. Er vinden momenteel gesprekken plaats met de provincie waarna de eerste module in beheer zal komen van het recreatieschap. Hierbij zal het recreatieschap het beheer van recreatieve elementen, zoals meubilair en het wandel- en fietspad in beheer nemen.

Daarnaast heeft bureau Cyber in 2024 de beheerraming van het fietspad en recreatieve elementen geactualiseerd. Deze valt binnen de begroting zoals opgesteld in 2017. De eerste raming dateert uit 2017, we zijn inmiddels 7 jaar verder, waardoor er een correctie voor (grote) prijsstijgingen moest plaatsvinden. De raming wordt

Paragrafen

dienovereenkomstig aangepast, wat ook tot uiting zal komen in de bestemmingsreserve voor de Markermeerdijken. Deze bestemmingsreserve dient immers ter dekking van het beheer.

Werkzaamheden aan de Markermeerdijken

Landvasten Laagholland

Met het project 'Landvasten Laagholland' worden openbare aanlegvoorzieningen (landvasten) uitgebreid en verbeterd voor de kleine recreatievaart (sloepen, fluisterboten, kano's en SUP's). Dit zorgt voor een verbetering van het sloepennetwerk. Het project omvat een aantal deelprojecten waarbij bestaande aanlegsteigers worden omgevormd naar landvasten, nieuwe landvasten worden gerealiseerd en een loswal van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier wordt omgevormd naar een landvastlocatie.

In de praktijk loopt het project vertraging op door zaken buiten de invloedssfeer van het recreatieschap. Zo verloopt de vergunningaanvraag langzaam door onderbezetting bij betreffende gemeenten en moet de projectleider veelvuldig in gesprek met belanghebbende partijen vanwege ingediende vragen of bezwaarschriften van omwonenden. Naar verwachting worden de eerste landvastlocaties begin 2025

Programmaverantwoording

Paragrafen

opgeleverd. Het jaar 2025 zal tevens in het teken staan voor het zoeken naar alternatieve locaties voor landvasten. Dat betekent onder andere dat hierbij gedacht kan worden aan locaties in het Noord-Hollands kanaal, waarvoor momenteel gesprekken met de gemeente Purmerend en provincie Noord-Holland plaatsvinden.

40 jarig bestaan van Het Twiske!

Het recreatiegebied Het Twiske vierde in 2024 haar 40-jarig jubileum. In 1984 is dit gebied immers in erfpacht genomen door het voormalige recreatieschap Twiske-Waterland. Het recreatiegebied vierde dit heugelijke feit met een feestelijke open dag op zaterdag 22 juni 2024. Op deze dag waren allerlei feestelijke activiteiten georganiseerd voor jong en oud. Het recreatieschap organiseerde dit samen met de ondernemers, aannemers, verenigingen en organisaties in Het Twiske.

Zo werden in aanwezigheid van een aantal bestuursleden van het algemeen bestuur en andere genodigden de nieuwe sporttoestellen door de heer Breunese, wethouder van Zaanstad en Peter Jansen namens de skivereniging Waterland-Zaanstreek onthuld. Daarnaast werd er een fotowedstrijd in samenwerking met Bureau Toerisme Laag Holland georganiseerd.

Speciaal voor het jubileum lanceerde het recreatieschap Twiske-Waterland op 22 juni 2024 het vernieuwde wandelrouteboekje 'De Twiskeroute'. Het routebureau van Recreatie Noord Holland was op 22 juni ook aanwezig met een stand waar bezoekers het boekje gratis konden af halen. Ook werden bezoekers ingelicht over de mooie wandelroutes in het gevarieerde Waterlands landschap, waar in 2023 nog verschillende nieuwe routes met historische verhalen zijn gelanceerd.

Heropening Schanszichtpad

Op 14 juli 2023 is het Schanszichtpad officieel heropend. 2024 markeerde als het jaar waarin het recreatieschap weer is begonnen met beheer aan het heropende

Schanszichtpad. Ook zijn er in 2024 nog een aantal aanpassingen gedaan en voorbereid voor 2025.

Evaluatie ontwikkelprogramma

Op 20 december 2020 is een eerste versie van het ontwikkelprogramma vastgesteld voor de uitvoering van het ambitiesdocument. De inhoud van het programma is samengesteld op basis van een eerste inventarisatie van onder andere gemeentelijke programma's. In 2024 is veel aandacht besteed aan de ontwikkeling van het gebied wat bijvoorbeeld terug te zien is in de vastgestelde visie voor de Twiske Poort. 2024 markeerde daarnaast als een jaar met bestuurlijk wisselingen. In het kader van een goed verloop van projecten en betrokkenheid van de participanten bij ontwikkelingen in het recreatieschap, is het bestuurlijk trekkerschap van de projecten herzien en in het najaar vastgesteld door het bestuur. Dit bestuurlijk trekkerschap helpt ook om de sturing op projecten uit het Ontwikkelprogramma beter vorm te geven.

Vaststelling van het evenementenbeleid

In 2024 heeft het bestuur van recreatieschap Twiske-Waterland het nieuwe evenementenbeleid vastgesteld. In dit beleid zijn de kaders voor de werving van nieuwe evenementen en de wijze waarop deze dienen te worden gehouden, vastgelegd. In 2025 zal begonnen worden met de werving van een nieuw evenement voor de evenementlocatie Hogelkamp.

Evaluatie bestuursbureau

1 Januari 2022 is het bestuursbureau van start gegaan met als doel een duidelijkere afscheiding van de opdrachtgever-opdrachtnemer-relatie tussen de recreatieschappen en de uitvoeringsorganisatie Recreatie Noord-Holland. Bij de oprichting is overeengekomen dat in 2025 een evaluatie zal plaatsvinden. Op het moment van schrijven is die evaluatie gestart.

Programmaverantwoording

Paragrafen

Communicatie 2024

In 2024 is weer veel aan (online) communicatie gedaan vanuit Twiske-Waterland. Onderstaand een greep uit de communicatieberichten uit 2024.

In 2024 zijn weer regelmatig nieuwsberichten op de website [twiske-waterland.nl](https://www.twiske-waterland.nl) gepubliceerd over actuele onderwerpen en de voortgang en afronding van de werkzaamheden in het kader van de vernieuwde verkeersbrug aan de Pikpotweg, vervanging loopvlonders avonturenspeelplaats, deelname van het recreatieschap aan de Zaanse Natuurwerkdag, 40-jarig jubileum van Het Twiske, wegwerkzaamheden, festivals (op- en afbouw en bereikbaarheid), broedseizoen, nieuwe fiets- en wandelroutes, stormen en de water kwaliteit in het zwemseizoen.

Het recreatieschap werkt al een paar jaar constructief en succesvol samen met Bureau Toerisme Laag Holland voor de promotie van het Twiske-Waterland. Het toeristisch magazine 'dagje uit' komt drie keer per jaar uit en wordt in de regio (Laag-Holland) huis-aan-huis verspreid aan 95.400 huishoudens. Dagje uit is er op gericht om de regiobewoners te activeren om op pad te gaan in de eigen regio. In het magazine zijn in opdracht van Twiske-Waterland in 2024 artikelen verschenen over onder andere het 40-jarig jubileum van Het Twiske, jubileum wandelroute- en boekje in Het Twiske, nieuwe online en offline wandelrouteboekje Breek en Waterland, wandelroute Uitdamroute inclusief pontje Holysloot, de nieuwe fietsroute 'weidevogels in Het Wormer- en Jisperveld, nieuwe sporttoestellen in Het Twiske en wandelroute Purmerland. Het magazine is een uitgave van Bureau Toerisme Laag-Holland.

Het aantal volgers op social media steeg in 2024 op Facebook met circa 4% en op Instagram met circa 13%.

In 2024 werd zowel offline als online aan gebiedspromotie/communicatie gedaan o.a.:

- De websites van de recreatieschappen hebben in 2024 een nieuwe homepage gekregen en zijn opgeschoond;

- De honden- en barbecueflyer zijn vernieuwd;
- Frames met spandoeken in de trant van honden moeten aan de lijn behalve op de daarvoor speciaal aangewezen losloopegebieden;
- Vernieuwde sup- en kanoflyer.

Verder heeft het Twiske in 2024 behoorlijk wat aandacht gekregen in de pers. Het betreft hier een veelheid aan onderwerpen, waardoor communicatie ook een inspanning op geleverd is. Bijvoorbeeld bij vragen over het evenementenbeleid, het ganzenbeheer en de ontwikkelingen bij de Twiske Poort.

Maatschappelijke rol

Het Recreatieschap pakt ook haar maatschappelijke rol op. Dit doen we door maatschappelijk verantwoord ondernemen onderdeel te laten zijn van onze bedrijfsvoering. Zo bieden we stageplaatsen voor studenten toegepaste biologie van het Aeres college in Almere. Daarbij bieden we kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit kwam in 2024 opnieuw tot uiting in de samenwerking met Werkom.

Grootonderhoud aan brug 33 op de pikpotweg

Programmaverantwoording

Zoals in de onderstaande tabel kan worden gelezen zijn de verschillende taken die het recreatieschap uitvoert verdeeld over vier programma’s, met een vijfde programma voor de algemene dekkingsmiddelen. In de programma’s zitten naast kosten ook exploitatieopbrengsten, zoals de inkomsten uit huren, (erf)pachten, vergunningen, veergelden pontjes en gebruiksvergoedingen voor onder meer muziek- en sportevenementen.

Een groot deel van de kosten worden gedekt door de jaarlijkse financiële bijdrage van de participanten; de deelnemers in de gemeenschappelijke regeling. De exploitatieopbrengsten en de participantenbijdragen zijn verwerkt als baten in de begroting en jaarrekening van het recreatieschap.

De lasten en baten zijn als volgt verdeeld over de programma’s.

Programma	Lasten	Baten	Saldo
1. Ontwikkeling en inrichting	246.102	-	-246.102
2. Beheer en onderhoud	2.619.740	873.022	-1.746.718
3. Veiligheid en toezicht	327.761	-	-327.761
4. Bestuur en ondersteuning	597.041	-	-597.041
5. Algemene dekkingsmiddelen (exclusief mutaties reserves)	2.427	3.133.419	3.130.992
Totaal voor bestemming	3.793.071	4.006.441	213.370
	Toevoeging	Onttrekking	Saldo
Ad 5. Mutaties reserves	213.370	-	-213.370
Totaal na bestemming	4.006.441	4.006.441	-

Verkorte balans

De balans per 31 december 2024 kan verkort als volgt worden weergegeven.
(bedragen x € 1.000)

ACTIVA			2024	2023	PASSIVA			2024	2023
Vaste activa				Vaste financieringsmiddelen					
Materiële vaste activa	1.099	422	Eigen vermogen	5.417	5.204				
Financiële vaste activa	-	-	Voorzieningen	478	412				
			Vaste schulden met een rente typische looptijd van> 1 jaar	-	-				
Subtotaal	1.099	422	Subtotaal	5.895	5.616				
Vlottende activa				Vlottende passiva					
Vorderingen en overlopende activa	121	271	Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd < een jaar	175	198				
Uitzettingen met een rente typische looptijd < een jaar	4.931	5.173	Overlopende passiva	103	84				
Liquide middelen	22	32							
Subtotaal	5.074	5.476	Subtotaal	278	283				
Totaal	6.173	5.898	Totaal	6.173	5.898				

Overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar 2024

Programma	Jaarrekening 2024			Begroting na wijziging 2024			Jaarrekening 2023		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1. Ontwikkeling en inrichting	246.102	-	-246.102	537.816	-	-537.816	276.045	63.034	-213.012
2. Beheer en onderhoud	2.619.740	873.022	-1.746.718	2.678.683	813.715	-1.864.969	2.946.398	1.050.016	-1.896.382
3. Veiligheid en toezicht	327.761	-	-327.761	284.930	-	-284.930	291.508	21.157	-270.351
4. Bestuur en ondersteuning exclusief overhead	115.700	-	-115.700	108.728	-	-108.728	120.133	-	-120.133
5. Algemene dekkingsmiddelen exclusief mutaties reserves en heffing vennootschapsbelasting	2.427	3.133.419	3.130.992	2.124	3.068.632	3.066.508	2.253	2.892.300	2.890.047
Overhead	481.342	-	-481.342	470.917	-	-470.917	418.967	-	-418.967
Heffing vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	3.793.071	4.006.441	213.370	4.083.198	3.882.347	-200.851	4.055.305	4.026.508	-28.797
Resultaatbestemming (mutaties reserves)	Toevoeging	Onttrekking	Saldo	Toevoeging	Onttrekking	Saldo	Toevoeging	Onttrekking	Saldo
Algemene reserve	504.401	-1.030.806	-526.404	-	-1.030.806	-1.030.806	832.008	-832.177	-169
Bestemmingsreserves	858.050	-118.275	739.775	858.050	-28.095	829.955	273.708	-302.336	-28.628
Totaal mutaties reserves	1.362.451	-1.149.081	213.370	858.050	-1.058.901	-200.851	1.105.716	-1.134.513	-28.797
Gerealiseerd resultaat			-			-			-

In bovenstaande tabel is de begroting na wijziging 2024 opgenomen als referentie, omdat in deze programmaverantwoording de jaarrekening 2024 wordt verantwoord ten opzichte van de begroting na wijziging 2024. Voor een vergelijking tussen de begroting voor- en na wijziging 2024, zie het overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar 2024 in de jaarrekening.

Samenvatting		Jaarverslag		Jaarrekening	Overige gegevens en bijlagen
Programmaverantwoording			Paragrafen		
1. Ontwikkeling en inrichting	2. Beheer en onderhoud	3. Toezicht en veiligheid	4. Bestuur en ondersteuning	5. Algemene dekkingsmiddelen	

Programma 1. Ontwikkeling en inrichting

Ambitie

Met het programma ontwikkeling en inrichting heeft het recreatieschap zich ingezet voor de ontwikkeling van recreatie en natuur. In 2024 gebeurde dat vooral door:

Prestaties per taakveld in 2024

Een specificatie van de projecten uit dit programma is onderaan te vinden in de tabel “specificatie van de projecten per taakveld”.

Taakveld 3.1 Economische ontwikkeling

Het schap zet in op werving en begeleiding van ondernemers en bestaande planvorming. Het belangrijkste projecten is ‘recreatief grid Laag Holland’. De totale lasten zijn € 60.665 lager dan begroot. Dit komt doordat minder inzet nodig was voor de reguliere werkzaamheden, lagere kosten op het project Recreatief Grid zijn gemaakt en doordat er een stelpost was opgenomen, die deels is aangewend voor projecten uit het ontwikkelprogramma op andere taakvelden.

Recreatief Grid

Het project Recreatief Grid Laag Holland nadert haar voltooiing. De eindrapportage *Versterking recreatief netwerk Laag-Holland en de recreatieparadox bespreekbaar gemaakt* is gepubliceerd op de websites van de recreatieschappen Twiske-Waterland en Alkmaarder- en Uitgeestermeer en er is een presentatie verzorgd aan medewerkers van de provincie Noord-Holland samen met een presentatie van het rapport van de Veen & Poldercoalitie Laag Holland (Natuurmonumenten, Landschap Noord-Holland, Recreatie Noord-Holland, Staatsbosbeheer) over natuurherstel in de veenlandschappen van Laag Holland. Deze rapportages doen zichtbaar hun werk in beleidsprocessen van gemeenten en provincie. Ook TenneT maakt gebruik van de

rapportages in het voorbereidingsproces voor het bepalen van trajecten voor een 380kV hoogspanningsleiding tussen het Noordzeekanaal en Middenmeer.

Afgelopen jaar is gericht geïnvesteerd in promotie van 2 fiets en 2 wandelroutes die te beginnen en te eindigen zijn bij twee beoogde Buitenpoorten, de NS stations van Wormerveer en Castricum. Door Bureau Toerisme Laag Holland (BTLH) en de Gezonde Stad zijn in de periode februari – juni promotiemaatregelen uitgevoerd. BTLH richtte zich op de Nederlandse treinreizigers met een promotiecampagne en de gezonde stad op de inwoners van de gemeente Amsterdam. Op basis van de metingen van de digitale middelen, websites en sociale media zijn de getalsmatige doelstellingen gehaald.

Het voorjaar van 2024 was bijzonder nat. Dit heeft een effect gehad op het aantal bezoeken dat wandelaars aan routes brengen. Bij de in de etalage gezette routes heeft dit zeker ook gespeeld. Met Landschap Noord-Holland is een overeenkomst gesloten voor de aanleg van nieuwe aanlegsteigers ter vervanging van oude en in verval geraakte exemplaren in het Ilperveld. Met de inzichten van nu verwachten we dat de nieuwe steigers begin maart 2025 klaar zijn. De bijdrage van recreatieschap Twiske-Waterland ten gunste van deze aanlegsteigers komt ten laste van het budget van het project recreatief grid laag Holland. Met de gemeente Zaanstad en Staatsbosbeheer zijn we in overleg van realisatie van steigers in de polder Westzaan en bij het station Wormerveer. Dat is een langlopend proces – mede door andere prioriteiten bij NS, ProRail en provincie - waardoor we die ontwikkeling namens het recreatieschap Twiske-Waterland hebben ondergebracht in het project Landvasten. Dat project heeft een langere doorlooptijd.

Programmaverantwoording

Paragrafen

1. Ontwikkeling en inrichting

2. Beheer en onderhoud

3. Toezicht en veiligheid

4. Bestuur en ondersteuning

5. Algemene dekkingsmiddelen

Taakveld 3.2.1 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Dit taakveld omvat de fysieke locatieontwikkelingen. De belangrijkste projecten zijn 'entreegebied Twiske Poort' en 'uitgifte De Marsen'. De kosten op dit taakveld tezamen zijn in lijn met de begroting.

Entreegebied Twiske Poort

Het bestuur heeft besloten om de oude Blauwe Poort (nu Twiske Poort) nieuw leven in te blazen als modern ontvangstgebied in het Twiske. Het doel hierbij is om het gebied klaar te maken voor de verwachte recreatiedruk in de toekomst. Dit is conform het opgestelde zoneringsplan waarin de Twiske Poort wordt aangemerkt als 'dynamisch ontvangstgebied'. De ontwikkeling van de Twiske Poort is natuurinclusief en draagt bij aan het realiseren van de beoogde bestemming van het gebied en toenemende recreatiedruk.

In 2024 heeft het recreatieschap gewerkt aan de visie en voorbereidingen voor een beeldkwaliteitsplan en de afstemming met bestaande ondernemers op de locatie. Het bestuur heeft de visie in het voorjaar van 2024 vastgesteld waarbij ook een eerste voorkeur voor een ontwikkelvariant kenbaar is gemaakt. In 2025 wordt het bestuur het beeldkwaliteitsplan voorgelegd en zal een strategisch wervingsplan worden voorbereid voor bestuurlijke vaststelling.

In 2024 was het budget voor dit project € 17.336. In mei 2024 heeft het AB € 50.000 extra budget beschikbaar gesteld voor de visie entreegebied. De werkelijke kosten zijn € 21.104 en blijven dus achter. Dit heeft te maken met het beeldkwaliteitsplan wat extra tijd vergt, waardoor de werving van nieuwe ondernemers bij de toekomstige Twiske-Poort vertraging heeft opgelopen.

De Marsen

Twiske Zorg en de Raphaelstichting hebben een intentieovereenkomst ondertekend om te onderzoeken of een haalbare exploitatie van een woon-zorgcomplex op De Marsen mogelijk is. De zorgaanbieder heeft het programma van eisen opgesteld en dit is vertaald in het ontwerp door de architect, dat met de gemeente is besproken. Er zijn meerdere afstemmingrondes geweest. In het ontwerpproces zijn tevens de wensen van ouders/verzorgers meegenomen. Vooroverleg met de Commissie Ruimtelijke Kwaliteit (vml. Welstandscommissie) heeft aandachtspunten opgeleverd die inmiddels zijn verwerkt en er wordt verwacht dat het ontwerp de formele welstandstoets kan doorstaan.

Ondertussen heeft er een forse stijging van de bouwkosten voor De Marsen plaatsgevonden vanwege inflatie en de situatie in de bouwwereld. Twiske Zorg zoekt naar manieren om tot een haalbare businesscase te komen. Ook het recreatieschap heeft er in 2024 zo veel mogelijk aan gedaan om het bouwproces voor de ondernemer te optimaliseren, zoals het verbeteren van de ontsluiting en het uitvoeren van groot onderhoud aan de huidige opstallen.

De inspanning van het recreatieschap bestaat uit procesbegeleiding van deze locatie-ontwikkeling. In de begroting is € 11.000 beschikbaar gesteld. Daarvan is ultimo 2024 € 8.076 besteed. Het project heeft vertraging opgelopen door de langdurende gesprekken die Twiske Zorg heeft gevoerd met de Welstand. Hierdoor zijn de kosten voor de inzet vanuit het recreatieschap beperkt gebleven.

Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

Het aantal verzoeken van ondernemers neemt af. Vanwege het afnemende aantal verzoeken is de loketfunctie afgeschaald. De werkelijke kosten zijn in 2024 nihil.

Programmaverantwoording			Paragrafen	
1. Ontwikkeling en inrichting	2. Beheer en onderhoud	3. Toezicht en veiligheid	4. Bestuur en ondersteuning	5. Algemene dekkingsmiddelen

Taakveld 5.7.1 Openbaar groen en openluchtrecreatie

Dit taakveld betreft het uitvoeren en begeleiden van diverse projecten. In 2024 is het herijken van de beheerplannen op basis van natuuronderzoeken succesvol afgerond.

De totale lasten op dit taakveld € 231.893 lager dan begroot. Een aantal projecten heeft vertraging opgelopen en zullen doorschuiven naar de volgende jaren. Dit zijn de belangrijkste projecten:

- Financiële bijdrage aan verkennen en overnemen recreatieve infrastructuur (€ 64.740). De gemeente Wormerland ondervindt problemen met het verkrijgen van omgevingsvergunning van de omgevingsdienst Noord-Holland Noord voor de bouw van steigers in het Wormer en Jisperveld. Mede hierdoor wordt de doorlooptijd van het project verlengd. De projectleider is regelmatig in contact met gemeente Wormerland om samen de aanpak richting de omgevingsdienst Noord-Holland Noord te bespreken;
- Verkennen overnemen recreatieve infrastructuur (€ 20.860). Dit betreft het onderzoek voor het gehele werkgebied van het recreatieschap naar het overnemen van recreatieve voorzieningen van het Hoogheemraadschap Hollands-Noorderkwartier (HHNK) en gemeenten door het recreatieschap. In 2024 is door capaciteitsgebrek bij de betrokken gemeenten een flinke onderschrijding van de kosten te zien;
- Project Landvasten (€ 125.217). Dit project heeft vertraging opgelopen doordat vergunningaanvragen langzaam verlopen door onderbezetting bij betrokken partijen. Daarnaast moet de projectleider relatief vaak in gesprek met belanghebbende partijen vanwege ingediende vragen of bezwaarschriften van omwonenden wat voor verdere vertraging zorgt;
- Opstellen zoneringskaart Twiske (€ 7.436). Vanwege capaciteitsgebrek bij de uitvoeringsorganisatie heeft dit project vertraging opgelopen. In 2025 wordt dit project actief opgepakt;

- Verkenning actualisatie fietsknooppuntennetwerk (€ 9.196) Dit project heeft vertraging opgelopen vanwege de complexiteit van de verkenning en de gefragmenteerde reactie van de stakeholders.

Baten en lasten

Programma 1. Ontwikkeling en inrichting	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Verschil 2024	Jaarrekening 2023
Bedrijfskosten	124.870	411.891	-287.021	136.833
Inzet RNH	121.231	125.924	-4.693	139.213
Totale lasten	246.102	537.816	-291.714	276.045
Opbrengsten	-	-	-	-
Subsidies en projectbijdragen	-	-	-	63.034
Totale baten	-	-	-	63.034
Saldo	-246.102	-537.816	291.714	-213.012

Lasten-en-baten-per-taakveld

Taakveld	Lasten	Baten
3.1 economische ontwikkeling	81.004	-
3.2.1 fysieke bedrijfsinfrastructuur	29.180	-
3.3 bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-	-
5.7.1 openbaar groen en (openlucht) recreatie	135.918	-
Totaal	246.102	-

Programmaverantwoording

Paragrafen

1. Ontwikkeling en inrichting

2. Beheer en onderhoud

3. Toezicht en veiligheid

4. Bestuur en ondersteuning

5. Algemene dekkingsmiddelen

Specificatie van de projecten per taakveld

Taakveld Nr.	Projectnaam	Jaarrekening 2024		Begroting na wijziging 2024		Verschil (realisatie minus begroting)	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
3.1	Reguliere werkzaamheden economische ontwikkeling	3.583	-	9.501	-	-5.918	-
3.1	Recreatief Grid Laag Holland	77.421	-	82.168	-	-4.747	-
3.1	Stelpost ontwikkelprogramma	-	-	50.000	-	-50.000	-
	Subtotaal taakveld 3.1	81.004	-	141.669	-	-60.665	-
3.2.1	Reguliere werkzaamheden ontwikkeling en inrichting fysieke bedrijfsinfrastructuur	-	-	-	-	-	-
3.2.1	Entreegebied Twiske-Poort	21.104	-	17.336	-	3.768	-
3.2.1	Uitgifte De Marsen	8.076	-	11.000	-	-2.924	-
	Subtotaal taakveld 3.2.1	29.180	-	28.336	-	844	-
3.3	Reguliere werkzaamheden bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-	-	-	-	-	-
	Subtotaal taakveld 3.3	-	-	-	-	-	-
5.7.1	Reguliere werkzaamheden openbaar groen en (openlucht)recreatie	3.105	-	4.550	-	-1.445	-
5.7.1	Opstellen zoneringskaart Twiske	1.283	-	8.719	-	-7.436	-
5.7.1	Verkennen overnemen recreatieve infrastructuur (financiële bijdrage)	-	-	64.740	-	-64.740	-
5.7.1	Verkennen overnemen recreatieve infrastructuur	9.710	-	30.569	-	-20.860	-
5.7.1	Recreatieve meekoppeling verbreding Markermeerdijken	43.387	-	30.000	-	13.387	-

Programmaverantwoording			Paragrafen	
1. Ontwikkeling en inrichting	2. Beheer en onderhoud	3. Toezicht en veiligheid	4. Bestuur en ondersteuning	5. Algemene dekkingsmiddelen

Taakveld Nr.	Projectnaam	Jaarrekening 2024		Begroting na wijziging 2024		Verschil (realisatie minus begroting)	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
5.7.1	Herstel wandelverbinding over zeesluis Edam-Volendam	9.893	-	26.000	-	-16.107	-
5.7.1	Landvasten Laag-Holland	56.283	-	181.500	-	-125.217	-
5.7.1	Verkenning actualisatie Fietsknooppunten Netwerk	4.538	-	13.733	-	-9.196	-
5.7.1	Herijken beheerplannen op basis van natuuronderzoeken	7.720	-	8.000		-280	-
	Subtotaal taakveld 5.7.1	135.918	-	367.811	-	-231.893	-
	Totaal	246.102	-	537.816	-	-291.714	-

Programmaverantwoording

Paragrafen

1. Ontwikkeling en inrichting

2. Beheer en onderhoud

3. Toezicht en veiligheid

4. Bestuur en Programma

5. Algemene dekkingsmiddelen

Programma 2. Beheer en onderhoud

Ambitie

Met het programma beheer en onderhoud heeft het recreatieschap zich ingezet voor de instandhouding van recreatie en natuur. In 2024 ging het vooral om:

- De instandhouding van het recreatiegebied en -voorzieningen die aantrekkelijk, schoon, heel en veilig waren, volgens de gemiddelde CROW-beeldkwaliteit A-B tot C;
- Het zoveel mogelijk inzetten van SW-bedrijven voor onderhoudswerkzaamheden;
- Het zorgen voor een sluitende exploitatie t.b.v. evenwichtige recreatie;
- Het werken aan schoon zwemwater; voor alle stranden is het streven minimaal een 'goed' score.

Zie voor nadere informatie ook de [paragraaf kapitaalgoederen](#). Door samenwerking met sociale ondernemingen draagt het recreatieschap bij aan duurzame inzetbaarheid van mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Prestaties per taakveld in 2024

Een specificatie van de projecten uit dit programma is onderaan te vinden in de tabel "specificatie van de projecten per taakveld".

Taakveld 2.1.2 Verkeer en vervoer

Dit taakveld omvat het onderhouden van wegen, paden, parkeerterreinen, kunstwerken, weg- en terreinmeubilair. Hiervoor zijn onder andere de voetpaden opgeschoond en aangevuld, de ruiterspaden onderhouden, de wegen schoongehouden en is onderhoud gepleegd aan de bestrating bij de toiletvoorzieningen. De reguliere werkzaamheden bedroegen € 183.330 en dat is € 10.381 lager dan begroot.

De dotatie aan de voorziening groot onderhoud van € 256.000 was conform de begroting. De onttrekking van € 207.133 voor het groot onderhoud wegen en paden is € 188.325 lager dan begroot. Bij controles vanuit het recreatieschap op de uitvoering van het werk bleek dat een aantal werken door de onderaannemers niet naar behoren was uitgevoerd. Dit werk en de betaling van die kosten wordt doorgeschoven naar 2025.

Taakveld 2.2.2 Parkeren

Dit taakveld bevat het jaarlijks onderhoud, groot onderhoud en vervanging van het betaald parkeersysteem. De lasten voor reguliere werkzaamheden waren € 14.138 lager dan begroot. Dit heeft te maken met minder slijtage kosten en investeringen die doorgeschoven worden. De kapitaallasten waren in lijn met de begroting en bedroegen € 4.738. Bij de parkeerinkomsten (€ 474.337) was een stijging te zien van 5% ten opzichte van de begroting.

Taakveld 3.2.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur

Onder dit taakveld valt de uitvoering van vastgoedbeheer zoals contractherziening- en verlenging, controle naleving contracten, verjaringszaken/oneigenlijk gebruik en administratief beheer. Het recreatieschap heeft gezorgd voor de afhandeling van WOO-verzoeken, canonherzieningen en andere notariële wijzigingen van erfpachtcontracten. Er is sprake van een onderschrijding van € 5.290 op de reguliere werkzaamheden. De opbrengsten zijn € 6.309 hoger dan begroot.

Programmaverantwoording

Paragrafen

1. Ontwikkeling en inrichting

2. Beheer en onderhoud

3. Toezicht en veiligheid

4. Bestuur en Programma

5. Algemene dekkingsmiddelen

Taakveld 3.4 Economische promotie

Dit taakveld omvat gebiedspromotie en marketing en het vergroten van de herkenbaarheid en zichtbaarheid van het recreatiegebied. De reguliere uitgaven op dit taakveld zijn € 9.314 lager dan begroot. Verder zijn hier de kosten van het 40 jarig bestaan van het recreatiegebied zichtbaar. Dit project is succesvol en volgens budget uitgevoerd.

Taakveld 5.3 Cultuurpresentatie en productie

Dit taakveld betreft het faciliteren en begeleiden van evenementen, waaronder in 2024 alleen het evenement Lentekabinet valt. De baten uit evenementen zijn € 125.485, en daarmee € 25.485 hoger dan begroot. Dit komt doordat de variabele vergoeding, afhankelijk van aantal verkochte tickets, conservatief wordt begroot omdat dit een onzeker factor is. De lasten van € 35.077 zijn in lijn met de begroting.

Taakveld 5.7.2 Openbaar groen en openluchtrecreatie

Onder dit taakveld worden inspanningen verantwoord voor instandhouding van recreatiegebieden en -voorzieningen die aantrekkelijk, schoon, heel en veilig zijn. Dit met inachtnaam van het Natura2000 beheerplan. Hiervoor werd het afgelopen jaar:

- Jaarlijks onderhoud, groot onderhoud en kleine vervangingen uitgevoerd;
- De routenetwerken onderhouden, inclusief promotie;
- Onderhoud gepleegd door middel van snoei aan laanbeplanting;
- Aanbesteding voor snoeiwerkzaamheden;
- Aanbesteding voor intensieve- en extensieve grasvegetatie;
- Grondverbetering bij de laanbeplanting langs de Zuiderlaaik;
- Riet gemaaid en afgevoerd in deelgebied De Belt;
- Maatregelen genomen tegen de Eikenprocessierups en Reuze Bereklaauw;

- Windschermen rondom het terras bij pannenkoekenrestaurant “de Appel” vervangen.

Op dit taakveld zijn de kosten voor reguliere werkzaamheden € 1.521.178 in lijn met de begroting.

De dotatie aan de voorziening groot onderhoud openbaar groen en openluchtrecreatie van € 124.000 was conform de begroting. De onttrekking van € 106.984 is € 17.270 lager dan begroot. Dit komt vooral door scherpere inschrijving.

Verder zijn hier de werkzaamheden voor de voor de projecten ‘proef vriendelijk ganzenbeheer’ en het ‘onderzoek naar de wenselijkheid van zonnepanelen bij de parkeerplaats’ opgenomen.

Najaarsschouw 2024

Programmaverantwoording

Paragrafen

1. Ontwikkeling en inrichting

2. Beheer en onderhoud

3. Toezicht en veiligheid

4. Bestuur en Programma

5. Algemene dekkingsmiddelen

Baten en lasten

Programma 2. Beheer en onderhoud	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Vershil 2024	Jaarrekening 2023
Bedrijfskosten DO	1.138.560	1.138.107	452	844.558
Overige bedrijfskosten	290.310	317.887	-27.578	689.032
Inzet RNH	795.688	822.594	-26.906	774.094
GO*	314.117	519.713	-205.596	370.827
Kapitaallasten	15.182	20.094	-4.912	10.714
Subtotaal lasten	2.553.857	2.818.396	-264.539	2.689.225
Dotatie voorziening GO*	380.000	380.000	-	628.000
Onttrekking voorziening GO*	-314.117	-519.713	205.595	-370.827
Saldo mutaties voorziening GO	65.883	-139.713	205.595	257.173
Totale lasten	2.619.740	2.678.683	-58.943	2.946.398
Opbrengsten	873.022	813.715	59.307	837.702
Projectsubsidies	-	-	-	212.314
Totale baten	873.022	813.715	59.307	1.050.016
Saldo	-1.746.718	-1.864.969	118.251	-1.896.382

Baten en lasten per taakveld.

Taakveld	Lasten	Baten
2.1 verkeer en vervoer	439.330	-
2.2 parkeren	182.362	474.337
3.2.2 fysieke bedrijfs-infrastructuur	76.803	245.416
3.4 economische promotie	215.199	-
5.3 cultuur presentatie en productie	35.077	125.485
5.7.2 openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.670.969	27.783
Totaal	2.619.740	873.022

*) GO betreft groot onderhoud en kleine vervangingen waarvan de kosten minder dan € 50.000 bedragen.

Programmaverantwoording

Paragrafen

1. Ontwikkeling en inrichting

2. Beheer en onderhoud

3. Toezicht en veiligheid

4. Bestuur en Programma

5. Algemene dekkingsmiddelen

Specificatie van de projecten per taakveld

Taakveld	Projectnaam	Jaarrekening 2024		Begroting na wijziging 2024		Verschil (realisatie minus begroting)	
Nr.		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
2.1.2	Reguliere werkzaamheden beheer verkeer en vervoer	183.330	-	193.711	-	-10.381	-
2.1.2	Dotatie voorziening GO/VV	256.000	-	256.000	-	-	-
2.1.2	GO/VV	207.133	-	395.459	-	-188.326	-
2.1.2	Onttrekking voorziening GO/VV	-207.133	-	-395.459	-	188.325	-
	Subtotaal taakveld 2.1.2	439.330	-	449.712	-	-10.382	-
2.2.2	Reguliere werkzaamheden beheer parkeren	177.625	474.337	191.763	450.000	-14.138	24.337
2.2.2	Kapitaallasten	4.738	-	4.650	-	88	-
	Subtotaal taakveld 2.2.2	182.362	474.337	196.413	450.000	-14.050	24.337
3.2.2	Reguliere werkzaamheden beheer fysieke bedrijfsinfrastructuur	76.803	245.416	82.093	239.107	-5.290	6.309
	Subtotaal taakveld 3.2.2	76.803	245.416	82.093	239.107	-5.290	6.309
3.4	Reguliere werkzaamheden economische promotie	172.274	-	181.588	-	-9.314	-
3.4	40 Jarig bestaan recreatiegebied	42.925	-	44.500	-	-1.575	-
	Subtotaal taakveld 3.4	215.199	-	226.088	-	-9.314	-

Programmaverantwoording

Paragrafen

1. Ontwikkeling en inrichting

2. Beheer en onderhoud

3. Toezicht en veiligheid

4. Bestuur en Programma

5. Algemene dekkingsmiddelen

Taakveld Nr.	Projectnaam	Jaarrekening 2024		Begroting na wijziging 2024		Verschil (realisatie minus begroting)	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
5.3	Reguliere werkzaamheden cultuurpresentatie en productie	-	-	-	-	-	-
5.3	Evenementen	35.165	79.664	41.988	85.000	-6.823	-5.336
	Subtotaal taakveld 5.3	35.165	79.664	41.988	85.000	-6.823	-5.336
5.7.2	Reguliere werkzaamheden beheer openbaar groen en openluchtrecreatie	1.521.178	26.669	1.531.713	9.000	-10.535	17.669
5.7.2	Dotatie voorziening GO/VV	124.000	-	124.000	-	-	-
5.7.2	GO/VV	106.984	-	124.254	-	-17.270	-
5.7.2	Onttrekking voorziening GO/VV	-106.984	-	-124.254	-	17.270	-
5.7.2	Kapitaallasten	10.445	-	15.444	-	-4.999	-
5.7.2	2e tranche Natuurherstel	1.114	1.114	15.608	15.608	-14.494	-14.494
5.7.2	Proef diervriendelijk ganzenbeheer	8.800	-	-	-	8.800	-
5.7.2	Onderzoek wenselijkheid zonnepanelen bij parkeerplaatsen	5.432	-	-	-	5.432	-
	Subtotaal taakveld 5.7.2	1.670.969	27.783	1.686.765	24.608	-15.796	3.175
	Totaal	2.619.740	873.022	2.678.683	813.715	-57.369	59.307

Programmaverantwoording

Paragrafen

1. Ontwikkeling en inrichting

2. Beheer en onderhoud

3. Toezicht en veiligheid

4. Bestuur en ondersteuning

5. Algemene dekkingsmiddelen

Programma 3. Toezicht en veiligheid

Ambitie

Door gastheerschap, het houden van toezicht en indien nodig handhavend optreden wil het recreatieschap bij bezoekers het gevoel van sympathie, vertrouwen en veiligheid vergroten.

Prestaties per taakveld in 2024

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid

In het afgelopen jaar werd:

- De rol van gastheer in de gebieden vervuld en de zichtbaarheid verbeterd;
- Ingespeeld op het intensievere gebruik van recreatiegebieden;
- Verkeerd gebruik van de recreatiegebieden zo veel mogelijk beheerst;
- Toezicht gehouden en gehandhaafd op basis van de Algemene Verordening.

Er is hierbij sprake van een overschrijding in de lasten van € 42.831 op dit taakveld. Er heeft meer inzet plaatsgevonden vanwege onder andere meer toezicht op loslopende honden en het illegaal gebruik maken en vernielen van plantvakken.

Baten en lasten

Programma 3. Toezicht en veiligheid	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Verschil 2024	Jaarrekening 2023
Bedrijfskosten	18.712	16.800	1.912	20.442
Inzet RNH	309.049	268.130	40.919	271.066
Totale lasten	327.761	284.930	42.831	291.508
Opbrengsten	-	-	-	21.157
Totale baten	-	-	-	21.157
Saldo	-327.761	-284.930	-42.831	-270.351

Baten en lasten per taakveld

Taakveld	Lasten	Baten
1.2 openbare orde en veiligheid	327.761	-
Totaal	327.761	-

Programmaverantwoording

Paragrafen

1. Ontwikkeling en inrichting

2. Beheer en onderhoud

3. Toezicht en veiligheid

4. Bestuur en ondersteuning

5. Algemene dekkingsmiddelen

Programma 4. Bestuur en ondersteuning

Speerpunten

Voor 2024 waren de speerpunten:

- Uitvoeren Ontwikkelprogramma;
- Recreatief Grid en deelname aan gebiedsprocessen en –ontwikkeling Vitaal platteland;
- Internaliseren natuurinclusieve recreatie;
- Actualiseren risico-inventarisatie;
- Aanscherpen planning & control-cyclus;
- Voorbereiden rechtmatigheidscontrole;
- Verder implementeren van de financiële transitie conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV);
- Meewerken aan de realisatie van de MRA doelen op gebied van recreatie en toerisme;
- Toegankelijkheid bevorderen door het ontwikkelen van entrees en de stad-landverbinding;
- Uitvoeren van een analyse van de financiële positie en de reserves.

Prestaties per taakveld in 2024

Taakveld 0.1 Bestuur

- Accountantscontrole bij jaarrekening 2023;
- Goedkeurende accountantsverklaring bij de jaarrekening 2023;
- Aanscherpen planning- en controlcyclus;
- Interimcontrole 2024.

De kosten van dit taakveld zijn € 6.972 hoger dan begroot. Dit wordt verklaard door hogere kosten van het bestuursbureau en hogere accountantskosten.

Taakveld 0.4 Overhead

De overheadkosten zijn € 10.425 hoger dan begroot. Dit wordt vooral verklaard door de extra werkzaamheden voor het actualiseren van de gemeenschappelijke regeling en het aanpassen van de algemene en legesverordening (€ 8.000). Daarnaast is er een extra analyse uitgevoerd van de reserves. Verdere acties op basis van deze analyse zullen een beslag krijgen in 2025. Hiertoe is door het bestuur opdracht gegeven.

Baten en lasten

Programma 4. Bestuur en ondersteuning	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Verschil 2024	Jaarrekening 2023
Bedrijfskosten	129.696	146.782	-17.086	136.731
Inzet RNH	467.345	432.863	34.482	402.369
Totale lasten	597.041	579.645	17.396	539.100
Opbrengsten	-	-	-	-
Totale baten	-	-	-	-

Baten en lasten per taakveld

Taakveld	Lasten	Baten
0.1 bestuur	115.700	-
0.4 overhead	481.342	-
Totaal	597.041	-

Programmaverantwoording

Paragrafen

1. Ontwikkeling en inrichting

2. Beheer en onderhoud

3. Toezicht en veiligheid

4. Bestuur en ondersteuning

5. Algemene dekkingsmiddelen

Specificatie taakveld 0.4 overhead	Jaarrekening 2024		Begroting na wijziging 2024		Verschil (realisatie minus begroting)	
	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
Bestuursadvisering en programmasturing	268.997	-	230.808	-	38.189	-
Secretariaat	25.762	-	25.282	-	480	-
Financiële control en administratie	113.632	-	115.706	-	-2.074	-
Aansturing beheerteam toezichthouders	58.954	-	61.067	-	-2.113	-
Kantoor- en bedrijfskosten	13.996	-	38.054	-	-24.058	-
Totaal	481.342	-	470.917	-	10.425	-

Specificatie van de projecten per taakveld

Taakveld Nr.	Projectnaam	Jaarrekening 2024		Begroting na wijziging 2024		Verschil (realisatie minus begroting)	
		Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten
0.1	Reguliere werkzaamheden bestuur	33.319	-	30.933	-	2.386	-
0.1	Bestuursbureau	82.381	-	77.795	-	4.586	-
	Subtotaal taakveld 0.1	115.700	-	108.728	-	6.972	-
0.4	Reguliere werkzaamheden beheer fysieke bedrijfsinfrastructuur	473.516	-	470.917	-	2.599	-
0.4	Wijziging GR/Zienswijze verordening financieel beheer	5.986	-	-	-	5.986	-
0.4	Aanpassing Reglement van Orde	673	-	-	-	673	-
0.4	Aanpassing Algemene Verordening en Legesverordening	1.166	-	-	-	1.166	-
	Subtotaal taakveld 0.4	481.342	-	470.917	-	10.425	-
	Totaal	597.041	-	579.645	-	17.396	-

Samenvatting		Jaarverslag		Jaarrekening		Overige gegevens en bijlagen	
Programmaverantwoording				Paragrafen			
1. Ontwikkeling en inrichting	2. Beheer en onderhoud	3. Toezicht en veiligheid	4. Bestuur en ondersteuning	5. Algemene dekkingsmiddelen			

Programma 5. Algemene dekkingsmiddelen

Gebeurtenissen per taakveld in 2024

Specificatie is onderaan dit programma te vinden in de tabel “Specificatie van de resultaatbestemming door mutaties reserves”.

Taakveld 0.5 Treasury

- De financiering van het vastgestelde beleid;
- Het minimaliseren van de financieringskosten;
- Het beperken van de (financiële) risico’s.

Op dit taakveld zijn vooral de opbrengsten veel hoger dan begroot (€ 64.789). Dit komt door veel hogere rentevergoedingen op de schatkistbankrekening dan begroot. Na tijden van zeer lage rentestanden is de rente op de schatkistbankrekening aanzienlijk gestegen.

Taakveld 0.8 Overige baten en lasten

- Participantenbijdrage;
- Overige verrekeningen.

Taakveld 0.9 Vennootschapsbelasting

De activiteiten van het recreatieschap kunnen als volgt worden omschreven: beleidsbepaling, beheer en onderhoud van recreatieterreinen, genereren van publiciteit en ter beschikking stellen van recreatieterreinen voor openluchtrecreatie en evenementen. Twiske-Waterland neemt het standpunt in dat haar activiteiten geen belaste ondernemingsactiviteiten vormen voor de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969. Dit wordt jaarlijks beoordeeld. Op grond daarvan is de conclusie dat het

recreatieschap ook in 2024 niet Vpb-plichtig is en dus vrijgesteld van vennootschapsbelasting.

Taakveld 0.10 Mutaties reserves

Het recreatieschap heeft verschillende reserves, die elk voor hun eigen doelen worden ingezet. Het doel van elke reserve is nader toegelicht in de [paragraaf weerstandvermogen](#). In onderstaande tabellen zijn de mutaties en de ontwikkeling van de verschillende reserves weergegeven.

Baten en lasten

Programma 5. Algemene dekkingsmiddelen	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Verschil 2024	Jaarrekening 2023
Bedrijfskosten	2.427	2.124	303	2.253
Inzet RNH	-	-	-	-
Totale lasten	2.427	2.124	303	2.253
Participantenbijdragen	2.918.630	2.918.632	-2	2.697.443
Opbrengsten	214.789	150.000	64.789	194.857
Totale baten	3.133.419	3.068.632	64.787	2.892.300
Saldo voor bestemming	3.130.992	3.066.508	64.483	2.890.047
Mutaties reserves	213.370	-200.851	414.221	-28.797
Saldo na bestemming	2.917.622	3.267.359	-349.738	2.918.844

Samenvatting		Jaarverslag		Jaarrekening		Overige gegevens en bijlagen	
Programmaverantwoording				Paragrafen			
1. Ontwikkeling en inrichting	2. Beheer en onderhoud	3. Toezicht en veiligheid	4. Bestuur en ondersteuning	5. Algemene dekkingsmiddelen			

Specificatie van de resultaatbestemming door mutaties reserves

Resultaatbestemming (ad 5. Mutaties reserves)	Jaarrekening 2024			Begroting na wijziging 2024			Jaarrekening 2023		
	Toevoeging	Onttrekking	Saldo	Toevoeging	Onttrekking	Saldo	Toevoeging	Onttrekking	Saldo
Algemene reserve	504.401	-1.030.806	-526.404	-	-1.030.806	-1.030.806	832.008	-832.177	-169
Bestemmingsreserve investeringen	-	-	-	-	-	-	-	-6.282	-6.282
Bestemmingsreserve Purmerbos	-	-7.096	-7.096	-	-8.000	-8.000	-	-	-
Bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen	-	-	-	-	-	-	-	-216.998	-216.998
Bestemmingsreserve Markermeerdijken	70.000	-	70.000	70.000	-	70.000	70.000	-	70.000
Bestemmingsreserve egalisatie	788.050	-111.180	676.870	788.050	-20.095	767.955	203.708	-79.056	124.652
Totaal mutaties reserves	1.362.451	-1.149.081	213.370	858.050	-1.058.901	-200.851	1.105.716	-1.134.513	-28.797

Ontwikkeling van reserves

	Stand per 31-12-2024	Stand per 31-12-2023	Verschil
Algemene reserve	2.786.155	3.312.560	-526.404
Bestemmingsreserves	2.630.999	1.891.225	739.775
Totaal reserves	5.417.155	5.203.785	213.370

Baten en lasten per taakveld

Taakveld	Lasten	Baten
0.5 treasury	2.427	214.784
0.8 overige baten en lasten	-	2.918.635
0.9 vennootschapsbelasting	-	-
0.10 mutaties reserves	213.370	-
Totaal	215.797	3.133.419

Samenvatting		Jaarverslag		Jaarrekening		Overige gegevens en bijlagen	
Programmaverantwoording				Paragrafen			
A. Weerstandsvermogen	B. Kapitaalgoederen	C. Financiering	D. Bedrijfsvoering		E. Grondbeleid	F. Participanten	

Paragrafen

Programmaverantwoording

Paragrafen

A. Weerstandsvermogen	B. Kapitaalgoederen	C. Financiering	D. Bedrijfsvoering	E. Grondbeleid	F. Participanten
-----------------------	---------------------	-----------------	--------------------	----------------	------------------

A. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het weerstandsvermogen geeft aan in hoeverre Recreatieschap Twiske-Waterland in staat is om middelen vrij te maken en daarmee substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat het beleid veranderd moet worden. Het weerstandsvermogen wordt vergeleken met de weerstandscapaciteit: de mogelijk in te zetten middelen om de risico's te dragen. De weerstandscapaciteit moet groter zijn dan het berekende weerstandsvermogen.

Weerstandsvermogen

Om het weerstandsvermogen te berekenen zijn alle risico's, waarvoor geen maatregelen getroffen zijn en die van materiële betekenis kunnen zijn voor de financiële positie, geïntroduceerd. Per risico wordt de kans vermenigvuldigd met de potentiële omvang in euro's. Het berekende weerstandsvermogen bedraagt op 31-12-2024 € 970.000, zie [bijlage IV](#) Risico-inventarisatie 2025 Twiske-Waterland.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bij het recreatieschap wordt gevormd door de middelen in de algemene reserve. In de begroting is geen post "onvoorzien" opgenomen voor het opvangen van eventuele niet voorziene lasten in de loop van het jaar. Bij Recreatieschap Twiske-Waterland heeft iedere onvoorziene last van substantiële betekenis dus directe gevolgen, waardoor de uitvoering van het beleid onder druk kan komen te staan. Ook heeft het recreatieschap geen stille reserves. Stille reserves zijn activa die tegen geen of een te lage waarde zijn gewaardeerd en direct verkoopbaar zijn. De huidige algemene reserve (weerstandscapaciteit) is € 2.786.155 en ligt ruim boven het benodigde weerstandsvermogen.

Externe ontwikkelingen

Provincie Noord-Holland verkent de mogelijkheid om de aandelen in de uitvoeringsorganisatie RNH, die voor 100% in het bezit van de provincie zijn, te verkopen aan Staatsbosbeheer. Dit heeft voor het recreatieschap in 2023 niet tot merkbare effecten geleid.

Risicobeheersing

De belangrijke risico's voor Twiske-Waterland zijn:

- Verminderde inkomsten door: Afgelasten van evenementen;
- Verminderde inkomsten door: Beleid;
- Overmacht door: pandemieën/(vogel)ziektes, predatoren en nieuwe invasieve soorten;
- Overmacht door: Klimaatveranderingen (brand/hittestress/droogte/stormen/verzilting/piekbuien).

Kengetallen

Conform het BBV worden de kengetallen in onderstaande tabel vermeld. De netto schuldquote weerspiegelt het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Een schuldquote hoger dan 130% wordt als problematisch gezien. Het recreatieschap heeft geen leningen, vandaar de negatieve ratio. De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin aan de financiële verplichtingen kan worden voldaan. Een ratio >50% wordt in de regel als voldoende beschouwd. Het kengetal "structurele exploitatieruimte" geeft aan hoe groot de structurele vrije ruimte in de begroting is om tegenvallers op te vangen. Een ratio van > 0,6% is acceptabel.

Programmaverantwoording

Paragrafen

A. Weerstandsvermogen

B. Kapitaalgoederen

C. Financiering

D. Bedrijfsvoering

E. Grondbeleid

F. Participanten

	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2023
Netto schuldquote	-120%	-105%	-129%
Idem gecorrigeerd voor verstrekte leningen	-120%	-105%	-129%
Solvabiliteitsratio	88%	91%	88%
Structurele exploitatieruimte	15%	11%	6%
Grondexploitatie	n.v.t.		
Belastingcapaciteit	n.v.t.		

Vennootschapsbelasting

De activiteiten van het recreatieschap kunnen als volgt worden omschreven: beleidsbepaling, beheer en onderhoud van recreatieterreinen, genereren van publiciteit en ter beschikking stellen van recreatieterreinen voor openluchtrecreatie en evenementen. Twiske-Waterland neemt het standpunt in dat haar activiteiten geen belaste ondernemingsactiviteiten vormen voor de Wet op de Vennootschapsbelasting 1969. Dit wordt jaarlijks beoordeeld. In voorgaande jaren is het recreatieschap vrijgesteld van vennootschapsbelasting. De verwachting is dat dit ook voor 2024 geldt.

Onvoorzien

Het recreatieschap had geen kosten onvoorzien begroot. Wel is het benodigde weerstandsvermogen bepaald op basis van de risicoparagraaf.

Bezoekers bij festival Lentekabinet in het Twiske

Programmaverantwoording			Paragrafen		
A. Weerstandsvermogen	B. Kapitaalgoederen	C. Financiering	D. Bedrijfsvoering	E. Grondbeleid	F. Participanten

B. Kapitaalgoederen

Hieronder wordt een overzicht gegeven van het onderhoud van de kapitaalgoederen, onderscheiden naar de volgende categorieën:

- Verhardingen;
- Civiele kunstwerken;
- Groen;
- Water, oevers en stranden;
- Pontjes;
- Terreinmeubilair;
- Hygiënische maatregelen / nutsvoorzieningen, riolering en reiniging;
- Gebouwen en materieel.

Op 6 december 2018 is het beheerplan in het bestuur gepresenteerd en is het gewenste beeldkwaliteitsniveau vastgesteld op basis van de CROW "kwaliteitscatalogus openbare ruimte 2018". De uitvoeringsorganisatie probeert met het beperkte budget zo goed mogelijk de beoogde beeldkwaliteit te handhaven.

Bij de instandhouding wordt onderscheid gemaakt tussen dagelijks onderhoud (DO), groot onderhoud (GO) en vervangingen (VV).

Dagelijks / jaarlijks onderhoud

DO omvat de reguliere, jaarlijks terugkerende kosten voor de instandhouding. Het DO betaalt het recreatieschap uit de exploitatiebegroting.

Groot onderhoud en kleine vervangingen

GO omvat de kosten voor instandhouding die niet ieder jaar terugkeren en levensduur verlengend zijn. Deze maatregelen worden uitgevoerd op basis van de meerjarenplanning en inspecties.

Het GO en kleine VV (vervangingen tot € 50.000) betaalt het recreatieschap uit de voorziening GO. Die voorziening wordt gevoed met een jaarlijkse dotatie vanuit de exploitatiebegroting. De jaarlijkse dotatie is berekend op basis van het werkelijk geplande groot onderhoud en de kleine vervangingen in de komende 10 jaren, zoals dat vastligt in een door het bestuur vastgesteld beheerplan (zie de meerjarenbegroting).

De kosten voor GO en kleine VV worden geboekt via de exploitatie, met daar tegenover een even grote onttrekking uit de voorziening. Op deze manier worden de betreffende lasten goed gemonitord.

Grote vervangingen

Grote vervangingen, maatschappelijke vervangingen boven € 50.000 en economische vervangingen van bijvoorbeeld gebouwen, betaalt het recreatieschap uit de reserve. Vanuit de algemene reserve wordt een bedrag ter grootte van het netto investeringsbedrag overgeheveld naar de bestemmingsreserve egalisatie.

Het BBV schrijft voor dat alle investeringen als bezit (materiële vaste activa) op de balans moeten staan. Op de balans is rekening gehouden met een realistische jaarlijkse waardedaling. Die waardedaling leidt tot de jaarlijkse afschrijvingslasten (kapitaallasten). De bestemmingsreserve egalisatie dient ter dekking van de kapitaallasten van geactiveerde kapitaaluitgaven.

Samenvatting			Jaarverslag		Jaarrekening	Overige gegevens en bijlagen	
Programmaverantwoording			Paragrafen				
A. Weerstandsvermogen	B. Kapitaalgoederen	C. Financiering	D. Bedrijfsvoering	E. Grondbeleid	F. Participanten		

Totale lasten DO, GO en VV

Totale lasten kapitaalgoederen (in programma 2)	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2023
Dagelijks onderhoud	1.178.079	1.195.789	884.032
Groot onderhoud en kleine vervangingen	302.085	513.325	365.299
Kapitaallasten	15.182	20.094	10.714
Totaal	1.495.347	1.729.208	1.260.045

Vervangingsinvesteringen (opgenomen in de balans)	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2023
Maatschappelijke vervangingen >50.000	634.864	728.050	117.116
Economische vervangingen >10.000	57.189	60.000	18.250

De maatschappelijke vervangingen hebben betrekking op de grootste brug in het Twiske (Pikpotweg). Deze brug is gerealiseerd in 2024.

Verder is er m.b.t. economische vervangingen in 2024 geïnvesteerd in kentekenherkenning bij de Lange Jap en in een nieuwe beheerauto.

In [bijlage II](#) is een specificatie van de materiële vaste activa opgenomen in de staat van geactiveerde investeringen tot en met 2024.

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

Totale lasten 2.1 VERKEER EN VERVOER	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2023
Verhardingen	82.855	287.553	146.154
Civiele kunstwerken	189.004	201.097	208.940
Inzet RNH en overige bedrijfskosten	106.572	94.133	53.763
En per saldo toevoeging (of onttrekking) aan de voorziening GO	60.899	-133.071	255.172
Totaal	439.330	449.712	664.029

Categorie verhardingen

Recreatieschap Twiske-Waterland beheert in totaal 34,6 hectare aan verhardingen in de vorm van gesloten verharding (asfalt) voor rijbanen, parkeerterreinen, fiets- en wandelpaden en half verharding voor de overige wandelpaden. Ook de ruiterspaden zijn in deze categorie opgenomen. De wegen en paden worden periodiek geïnspecteerd om vast te stellen waar onderhoud noodzakelijk is. Vanwege een nieuwe manier van meten is het aantal hectare aan verharding hoger ten opzichte van de voorafgaande metingen.

De beeldkwaliteit voor verhardingen is vastgesteld op niveau B volgens de CROW-systematiek. Dat betekent dat er kleine oneffenheden en randschade voor komen. Bij gladheid wordt de verharding niet gestrooid.

Samenvatting			Jaarverslag		Jaarrekening		Overige gegevens en bijlagen	
Programmaverantwoording				Paragrafen				
A. Weerstandsvermogen	B. Kapitaalgoederen	C. Financiering	D. Bedrijfsvoering		E. Grondbeleid		F. Participanten	

- Op basis van de inspecties en de meerjarenplanning zijn in 2024 de volgende werkzaamheden uitgevoerd:
- Groot onderhoud aan gesloten (asfalt) verharding in de vorm van overlagen op diverse locaties in het Twiske;
 - Opvullen asfaltscheuren en verwijderen bulten door het hele gebied.

VERHARDINGEN	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2023
Dagelijks onderhoud	61.732	62.410	57.105
Groot onderhoud en kleine vervangingen	21.123	225.143	89.049
Kapitaallasten	-	-	-
Totaal	82.855	287.553	146.154

Categorie civiele kunstwerken

Het recreatieschap heeft totaal 607 stuks kunstwerken zoals bruggen en waterstaatkundige voorzieningen zoals stuwen en duikers.

De beeldkwaliteit voor civiele kunstwerken is vastgesteld op niveau B volgens de CROW-systematiek. Dat betekent dat er drie incidenten zijn aangetroffen in de vorm van slijtage aan het brugoppervlak, rotting en scheuren.

- Op basis van de inspecties en de meerjarenplanning zijn in 2024 de volgende werkzaamheden uitgevoerd:
- Groot onderhoud twee voetgangersbruggen in deelgebied “de Vennen”;
 - Aanbesteding en uitvoering voor het vervangen van brug 33, de langste brug in het Twiske.,).

Groot onderhoud aan 4 vlonders op de avonturenspeelplaats.

CIVIELE KUNSTWERKEN	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2023
Dagelijks onderhoud	15.026	37.169	30.162
Groot onderhoud en kleine vervangingen	173.978	163.928	178.778
Kapitaallasten	-	-	-
Totaal	189.004	201.097	208.940

Vervangingsinvesteringen (opgenomen in de balans)	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2023
Maatschappelijke vervangingen >50.000	634.864	728.050	43.064
Economische vervangingen	-	-	-

Samenvatting			Jaarverslag		Jaarrekening	Overige gegevens en bijlagen	
Programmaverantwoording			Paragrafen				
A. Weerstandsvermogen	B. Kapitaalgoederen	C. Financiering	D. Bedrijfsvoering	E. Grondbeleid	F. Participanten		

Taakveld 2.2 Parkeren

Het recreatieschap heeft in het recreatiegebied Het Twiske een voorziening voor het betaald parkeren, bestaande uit slagbomen, betaalautomaten en bijbehorende randapparatuur. In 2024 is voor € 10.875 geïnvesteerd in kentekenherkenning bij de Lange Jap (economische nut).

Totale lasten 2.2 PARKEREN	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2023
Parkeren	99.294	121.470	103.119
Inzet RNH en overige bedrijfskosten	83.068	74.943	63.579
En per saldo toevoeging (of onttrekking) aan de voorziening GO	-	-	-
Totaal	182.362	196.413	166.697

PARKEREN	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2023
Dagelijks onderhoud	94.556	116.820	100.381
Groot onderhoud en kleine vervangingen	-	-	-
Kapitaallasten	4.738	4.650	2.738
Totaal	99.294	121.470	103.119

Vervangingsinvesteringen (opgenomen in de balans)	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2023
Maatschappelijke vervangingen >50.000	-	-	-
Economische vervangingen	10.875	10.000	18.250

Taakveld 5.7.2 Openbaar groen en (openlucht) recreatie

Totale lasten 5.7.2 OPENBAAR GROEN EN (OPENLUCHT) RECREATIE	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2023
Groen	331.190	327.133	319.840
Water, oevers en stranden	92.476	80.584	71.910
Pontjes	19.465	18.839	14.583
Terreinmeubilair (incl. routebeheer)*	347.730	348.761	112.115
Hygiënische maatregelen / nuts, riolering en reiniging	217.578	196.329	177.211
Gebouwen en materieel	115.755	147.442	106.173
Inzet RNH en overige bedrijfskosten	529.760	567.932	1.006.303
En per saldo toevoeging (of onttrekking) aan de voorziening GO	17.016	-254	7.529
Totaal	1.670.969	1.686.765	1.815.664

* Routebeheer per 2024 ondergebracht bij terreinmeubilair. In vorige jaren stond dit onder overige bedrijfskosten.

Samenvatting			Jaarverslag		Jaarrekening	Overige gegevens en bijlagen	
Programmaverantwoording			Paragrafen				
A. Weerstandsvermogen	B. Kapitaalgoederen	C. Financiering	D. Bedrijfsvoering	E. Grondbeleid	F. Participanten		

Categorie groen

Het recreatieschap onderhoudt het groen in het Twiske en in recreatiegebied Purmerland. In totaal gaat het om 298 hectare intensief en extensief beheerde graspercelen, hooilanden, rietgraslanden en beplanting. Opgaande beplanting in deze gebieden (78 ha) bestaat uit aangelegde bospercelen en laanbeplanting. Voor een deel heeft het zich op natuurlijke wijze kunnen ontwikkelen.

De beeldkwaliteit voor grasvegetaties is vastgesteld op niveau B volgens de CROW-systematiek. Dat betekent dat er incidenteel bosplantsoen-overgroei (bramen) over (half)verharding en grasvegetatie is geaccepteerd.

De beeldkwaliteit voor culturele beplanting is vastgesteld op niveau B volgens de CROW-systematiek. Dat betekent dat de vitaliteit van de bomen over het algemeen goed is.

GROEN	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2023
Dagelijks onderhoud	324.187	314.707	307.174
Groot onderhoud en kleine vervangingen	7.003	12.425	12.667
Kapitaallasten	-	-	-
Totaal	331.190	327.133	319.840

Categorie water, oevers en stranden

Het recreatieschap bezit in het Twiske totaal 200 ha water. In dat water liggen 8 officiële zwemlocaties. Tijdens het zwemseizoen van 1 mei tot 1 oktober wordt het zwemwater op die locaties elke twee weken getest in opdracht van de provincie om te beoordelen of het zwemwater voldoet aan de minimale wettelijke eisen (Whvbz). Het recreatieschap heeft 1,1 ha zandstrand in het Twiske.

Hoewel blauwalg een probleem blijft veroorzaken tijdens warme periodes, is er dit jaar geen sprake geweest van vis- of vogelsterfte.

in 2024 zijn de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Onderhoud zoals egaliseren van stranden en opruimen van ganzenpoep aan alle stranden;
- Daarnaast het jaarlijkse regulier onderhoud van sloten en oeverbescherming;
- Baggerwerkzaamheden voortkomend uit de najaarsschouw van HHNK.

WATER, OEVERS EN STRANDEN	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2023
Dagelijks onderhoud	78.089	61.946	57.819
Groot onderhoud en kleine vervangingen	14.387	18.638	14.090
Kapitaallasten	-	-	-
Totaal	92.476	80.584	71.910

Vervangingsinvesteringen (opgenomen in de balans)	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2023
Maatschappelijke vervangingen >50.000	-	-	74.052
Economische vervangingen	-	-	-

Samenvatting			Jaarverslag		Jaarrekening	Overige gegevens en bijlagen	
Programmaverantwoording			Paragrafen				
A. Weerstandsvermogen	B. Kapitaalgoederen	C. Financiering	D. Bedrijfsvoering	E. Grondbeleid	F. Participanten		

Categorie pontjes

Het recreatieschap heeft in de verschillende gebieden in totaal 5 pontjes. De huidige pontbaas van Holysloot zegt per 1 januari 2024 zijn overeenkomst op. In 2024 is er een nieuwe pontbaas gevonden die vanaf seizoen 2025 de pont gaat bedienen.

PONTJES	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2023
Dagelijks onderhoud	19.465	18.839	14.583
Groot onderhoud en kleine vervangingen	-	-	-
Kapitaallasten	-	-	-
Totaal	19.465	18.839	14.583

Categorie terreinmeubilair

Het recreatieschap heeft in totaal ca 2700 stuks terreinmeubilair, waarvan 68 speeltoestellen en verder terreinmeubilair zoals picknicksets, banken, anti-autopalen, verkeersborden, enzovoorts.

De beeldkwaliteit voor terreinmeubilair is vastgesteld op niveau B volgens de CROW-systematiek.

In 2024 zijn de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

- Grootonderhoud aan de glijbaan in het Purmerbos;
- Vervanging van het hekwerken in groengebied Purmerland en in het Twiske;
- Het plaatsen van extra kolenbakken ten behoeve van kolen en/of asresten na barbecueën. Vervangen van de kabel van de kabelbaan op de avonturenspeelplaats;
- GO aan de koninginnenschommel op de avonturenspeelplaats;

- Aanvullende bijdrage aan de sporttoestellen i.h.k.v. het 40-jarig jubileum.

TERREINMEUBILAIR	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2023
Dagelijks onderhoud	291.873	299.060	61.915
Groot onderhoud en kleine vervangingen	55.857	49.702	50.200
Kapitaallasten	-	-	-
Totaal	347.730	348.761	112.115

Categorie hygiënische maatregelen/ nutsvoorzieningen, riolering en reiniging

Recreatieschap Twiske-Waterland heeft in totaal 17 pompen voor de riolering en het doorspoelen van zwemwater en 19 electrakasten. Het recreatieschap heeft totaal 10 toiletgebouwen die in het seizoen dagelijks worden schoongemaakt.

In de verschillende terreinen staan 134 rolcontainers en 85 afvalbakken die in het hoogseizoen dagelijks worden geleegd. Ook het periodiek pikken van zwerfvuil en het verwijderen van illegaal gestort afval op de parkeerterreinen behoort tot deze categorie.

De beeldkwaliteit voor reiniging is vastgesteld op niveau B. Dat betekent er op het gebied van zwerfafval kwalitatief goed gescoord wordt. Incidenteel is een straatkolkbelemmering door onkruid acceptabel.

Samenvatting			Jaarverslag		Jaarrekening	Overige gegevens en bijlagen	
Programmaverantwoording			Paragrafen				
A. Weerstandsvermogen	B. Kapitaalgoederen	C. Financiering	D. Bedrijfsvoering	E. Grondbeleid	F. Participanten		

HYGIËNISCHE MAATR. / NUTS, RIOLERING EN REINIGING	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2023
Dagelijks onderhoud	206.894	190.116	171.697
Groot onderhoud en kleine vervangingen	10.684	6.213	5.514
Kapitaallasten	-	-	-
Totaal	217.578	196.329	177.211

Categorie gebouwen en materieel

Dit omvat het onderhoud aan de openbare gebouwen, verhuurde gebouwen en materieel zoals voertuigen en grote machines. Het recreatieschap heeft in totaal 19 gebouwen in eigen beheer. Recreatieschap Twiske-Waterland heeft in totaal 4 gebouwen verhuurd en/of in erfpacht uitgegeven. De beeldkwaliteit voor gebouwen is vastgesteld op niveau B volgens het CROW-systeem. Dat betekent dat er incidenteel aan de buitengevel en aan de binnenzijde vervuiling is geconstateerd.

In 2024 zijn de volgende werkzaamheden gepleegd:

- Schilderwerk gebouwen bij zorgboerderij “de Marsen”;
- Schilderwerk overige openbare toiletvoorzieningen;
- Kozijnen vervangen bij zorgboerderij “de Marsen”;
- Windschermen rondom het terras bij pannenkoekenrestaurant “de Appel” vervangen;

- Molenromp en kozijnen geschilderd van de Twiskemolen.

GEBOUWEN EN MATERIEEL	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2023
Dagelijks onderhoud	86.257	94.722	83.196
Groot onderhoud en kleine vervangingen	19.053	37.276	15.000
Kapitaallasten	10.445	15.444	7.977
Totaal	115.755	147.442	106.173

Vervangingsinvesteringen (opgenomen in de balans)	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Jaarrekening 2023
Maatschappelijke vervangingen >50.000	-	-	-
Economische vervangingen	46.314	50.000	-

Programmaverantwoording

Paragrafen

A. Weerstandsvermogen

B. Kapitaalgoederen

C. Financiering

D. Bedrijfsvoering

E. Grondbeleid

F. Participanten

C. Financiering

Wet Financiering decentrale overheden

De Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido) heeft als uitgangspunt het beheersen van risico's. De belangrijkste kenmerken in dat kader zijn een tweetal randvoorwaarden voor het treasurybeleid. De eerste is dat het aangaan en verstrekken van geldleningen alsmede het verlenen van garanties allen zijn toegestaan voor de uitoefening van de publieke taak. De tweede houdt in dat uitzettingen een prudent karakter (=met beleid en inzicht bezien) moeten hebben en niet gericht zijn op het genereren van inkomen door het lopen van onnodige risico's.

Op 16 mei 2024 heeft het Algemeen Bestuur haar verordening financieel beheer vastgesteld in gevolge artikel 59 Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Wet Financiering Decentrale Overheden over de kaders voor de inrichting en uitvoering van de financieringsfunctie. Ook is in deze openbare vergadering de controleverordening vastgesteld in gevolge artikel 59 Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de artikelen 190 tot en met 2019 van de Provinciewet.

Risicobeheer

Binnen de Wet Fido zijn 2 normen vermeld waaraan dient te worden voldaan. De normen bestaan uit de kasgeldlimiet en de rente-risiconorm. De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd van maximaal 1 jaar en de renterisiconorm op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar. Het doel van deze normen is te voorkomen dat bij herfinanciering van leningen bij (aanzienlijk) hogere rente grote schokken optreden in de hoogte van de rente die het recreatieschap moet betalen. De normen beperken de budgettaire risico's. Recreatieschap Twiske-Waterland is volgens het huidige liquiditeits- en financieringsbeleid binnen de kasgeldlimiet en renterisiconorm gebleven.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het bedrag ter grootte van 8,2% van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar. Het doel van de limiet is de vlottende schuld (kortlopende leningen) te beperken. In de onderstaande tabel is de kasgeldlimiet voor het begrotingsjaar bepaald.

Berekening van de kasgeldlimiet	
Begrotingstotaal (lasten)	4.083.198
Bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	8,20%
Kasgeldlimiet	334.800

Renterisiconorm

De renterisiconorm stelt een limiet aan het renterisico voor de lange termijn financiering. Het renterisico is het totaal van aflossingen en mogelijke renteherzieningen. De renterisiconorm is voor gemeenschappelijke regelingen 20% van het begrotingstotaal bij aanvang van het jaar, waarbij een minimumbedrag van € 2.500.000,- geldt. Het doel van deze norm is het beperken van de gevolgen van een stijgende kapitaalmarktrente op de rentelasten van de organisatie. De norm stelt dat per jaar maximaal 20% van het begrotingstotaal, met een minimum van € 2.500.000,-, in aanmerking mag komen voor herfinanciering of renteherziening. Uit onderstaande tabel blijkt dat de renterisiconorm voor het begrotingsjaar € 2.500.000,- is.

Berekening van de renterisiconorm	
Begrotingstotaal (lasten)	4.083.198
Bij ministeriële regeling vastgestelde percentage	20 %
Berekende renterisiconorm	816.640
Minimumbedrag renterisiconorm	2.500.000

Programmaverantwoording			Paragrafen		
A. Weerstandsvermogen	B. Kapitaalgoederen	C. Financiering	D. Bedrijfsvoering	E. Grondbeleid	F. Participanten

Wet Fido Modelstaat A (x € 1.000)

Toelichting op modelstaat A

De Kasgeldlimiet voor het recreatieschap bedraagt op basis van de begroting 2024 € 334.800. Het recreatieschap blijft het gehele jaar binnen de limiet.

Modelstaat A (x € 1.000)

Kwartaal	1e			2e		
Maand	1 jan	1 feb	1 mrt	1 apr	1 mei	1 jun
Registratie nr.						
Datum ontvangst						
Vlottende schuld	0	0	0	0	0	0
Vlottende middelen	0	0	0	0	0	0
Netto vl. schuld	0	0	0	0	0	0
Netto vl. overschot	0	0	0	0	0	0
Gem. schuld	0			0		
Gem. overschot	0			0		
Kasgeldlimiet	335	335	335	335	335	335
Ruimte onder limiet	335			335		
Overschrijding	0			0		
Kwartaal	3e			4e		
Maand	1 jul	1 aug	1 sep	1 okt	1 nov	1 dec
Registratie nr.						
Datum ontvangst						
Vlottende schuld	0	0	0	0	0	0
Vlottende middelen	0	0	0	0	0	0
Netto vl. schuld	0	0	0	0	0	0
Netto vl. overschot	0	0	0	0	0	0
Gem. schuld	0			0		
Gem. overschot	0			0		
Kasgeldlimiet	335	335	335	335	335	335
Ruimte onder limiet	335			335		
Overschrijding	0			0		

Samenvatting			Jaarverslag		Jaarrekening	Overige gegevens en bijlagen	
Programmaverantwoording			Paragrafen				
A. Weerstandsvermogen	B. Kapitaalgoederen	C. Financiering	D. Bedrijfsvoering	E. Grondbeleid	F. Participanten		

Wet Fido Modelstaat B (x € 1.000)

Toelichting op modelstaat B

Bij het recreatieschap hebben zich geen renteherzieningen op vaste schulden plaatsgevonden en er zijn geen nieuwe leningen uitgezet of aangetrokken. De renterisiconorm is derhalve nihil.

Modelstaat B			
1a	Renteherziening op vaste schuld O/G		-
1b	Renteherziening op vaste schuld U/G		-
2	Renteherziening op vaste schuld	(1a-1b)	-
3a	nieuw aangetrokken vaste schuld		-
3b	nieuw uitgezette lange leningen		-
4	netto nieuw aangetrokken vaste schuld	(3a-3b)	-
5	Betaalde aflossingen		-
6	herfinanciering	(laagste van 4 en 5)	-
7	Renterisico op de vaste schuld	(2+6)	-
8	Renterisiconorm		-
9a	ruimte onder		-
9b	Overschrijding		-
Renterisiconorm			
10	Stand van de vaste schuld		-
11	Vastgestelde percentage		
12	Renterisiconorm	(10x11)	-

Samenvatting			Jaarverslag		Jaarrekening	Overige gegevens en bijlagen	
Programmaverantwoording			Paragrafen				
A. Weerstandsvermogen	B. Kapitaalgoederen	C. Financiering	D. Bedrijfsvoering	E. Grondbeleid	F. Participanten		

D. Bedrijfsvoering en openbaarheid

Uitvoeringsorganisatie

Recreatie Noord-Holland NV (RNH) werkt als opdrachtnemer voor het bestuur van Recreatieschap Twiske-Waterland. De provincie Noord-Holland is enig aandeelhouder van RNH.

In 2017 is de dienstverlening van RNH geëvalueerd en vervolgens heeft RNH een verbeterplan uitgevoerd naar tevredenheid van zowel ambtelijke als bestuurlijke vertegenwoordigers van (de participanten van) de vijf recreatieschappen waar RNH de uitvoeringsorganisatie voor is. Op initiatief van de provincie is in 2020 onderzoek uitgevoerd naar de uitvoeringstaken van RNH in combinatie met de governance structuur van de recreatieschappen. In 2021 is besloten om met ingang van 1 januari 2022 een bestuursbureau op te richten met drie medewerkers die in dienst staan van de recreatieschappen, gefaciliteerd door provincie Noord-Holland. In 2022 is besloten een werkgroep in te stellen om samen met de andere recreatieschappen te werken aan vernieuwing van de meerjarige overeenkomsten met RNH, mede tegen de achtergrond dat de provincie haar aandelen van RNH zou gaan verkopen aan Staatsbosbeheer. In september 2024 besloot de provincie de aandelenverkoop te stoppen. Ook de contractvernieuwing is toen gestopt. In de laatste vergadering van 2024 heeft het algemeen bestuur besloten tot verlenging van de bestaande overeenkomst, die nu tot wederopzegging stilzijgende wordt verlengd met een opzegtermijn van één heel kalenderjaar.

De dienstverlening wordt afgerekend op basis van werkelijk gemaakte kosten en uren. De inzet van RNH voor het recreatieschap behoort tot de kostencategorie ingeleend personeel. In 2024 was het bedrag voor inzet RNH € 1,69 miljoen. Dit is € 40.000 hoger dan was begroot (€ 1,65 miljoen), zoals per programma is verantwoord. Verder is voor

investeringsprojecten in 2024 het bedrag voor de RNH-inzet € 26.000. Op basis van door het bestuur vastgestelde investeringskredieten lopen deze kosten via de balans, waardoor deze inzet RNH niet expliciet zichtbaar is in de begroting. Om transparant te zijn, wordt deze categorie van de jaaropdracht aan RNH in het vervolg wel expliciet vermeld in de paragraaf bedrijfsvoering, ook in de begrotingen.

De werkzaamheden die het Routebureau van RNH in opdracht van het recreatieschap verricht zijn uitgesplitst in beheer en onderhoudswerkzaamheden enerzijds en inrichting en ontwikkelingswerkzaamheden anderzijds. Beheer en onderhoudswerkzaamheden zijn tegen vaste bedragen in de begroting opgenomen (€ 223.250). Deze bedragen dekken de inzet van RNH en de bedrijfskosten die gemiddeld worden gemaakt voor de beschreven werkzaamheden aan routebeheer en onderhoud. De inrichting en ontwikkelingsopdrachten staan verantwoord in programma 1 (zie programma 1 – specificatie van de projecten per taakveld) en de kosten gaan naar rato van de verrichte prestaties. In 2024 hebben de projecten ‘landvasten’ en ‘verkenning actualisatie fietsknooppunten netwerk’ vertraging opgelopen. Hierdoor zijn de werkelijk kosten € 60.820 in plaats van de begrote € 195.233.

Overkoepelend voor alle recreatieschappen werkt RNH aan de volgende prestaties:

- HR-management;
- Training en opleiding van het personeel, gericht op een gebiedsgerichte integrale aanpak;
- Professioneel contractbeheer voor vastgoed en evenementen;
- Modern ingerichte ICT voor projectadministratie, financiële administratie en factuurafhandeling;
- Archivering;

Samenvatting			Jaarverslag		Jaarrekening	Overige gegevens en bijlagen	
Programmaverantwoording			Paragrafen				
A. Weerstandsvermogen	B. Kapitaalgoederen	C. Financiering	D. Bedrijfsvoering	E. Grondbeleid	F. Participanten		

- Natuurinclusief kennisnetwerk en een online keuzehulp voor de ontwikkeling van natuurinclusieve recreatie;
- Omgevingsmanagement;
- Planning en control.

Operationele doelen

Voor ondersteuning van de bedrijfsvoering en bestuurlijke slagkracht werd:

- de rechtmatigheidscontrole en -verantwoording uitgevoerd, waarbij de aanbevelingen hebben geleid tot het aanscherpen van bedrijfsprocessen;
- de vernieuwing van het meerjarencontract met RNH en een producten- en dienstencatalogus voorbereid;
- mede op advies van de externe accountant overgestapt op een ander betaalpakket van de ING bank;
- het privacy-beleid vernieuwd en opgenomen in een handboek in relatie tot de Wet politiegegevens (WPG) en Algemene verordening gegevensbescherming (AVG);
- gewerkt aan verbetering van de digitale veiligheid en digitalisering van archieven.

Flexibele schil/ inhuur

Bij de uitvoering van onderhoudswerk huurt Recreatieschap Twiske-Waterland inzet van Werkom in.

Percentage overhead

Als de overhead wordt afgezet tegen de totale lasten (€ 3.793.071) bedraagt het percentage overhead 13 %. Deze overhead bestaat uit de volgende posten:

Opbouw van de overhead	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024
Bestuursadvisering en programmasturing	268.997	230.808
Secretariaat	25.762	25.282
Financiële control en administratie	113.632	115.706
Aansturing beheerteam en toezichthouders	58.954	61.067
Kantoor- en bedrijfskosten	13.996	38.054
Totaal	481.342	470.917

Klachtenregistratie

Het recreatieschap biedt op de website de mogelijkheid om een informatieverzoek in te dienen. In 2024 zijn in totaal 110 meldingen gedaan. De meest voorkomende meldingen hebben betrekking tot overlast van honden. Er zijn één klacht ontvangen over het handelen of functioneren van medewerkers die namens het recreatieschap optreden. Deze klacht is in 2024 beantwoord.

Maatregelen bij begrotingsafwijkingen

Materiële afwijkingen (beleidsmatig en/of financieel) ten opzichte van de begroting moeten door het bestuur worden geautoriseerd. Als een wijziging niet in het jaar zelf is voorgelegd, dan zijn bestedingen boven het begrotingsbedrag mogelijk onrechtmatig. Daarom worden de afwijkingen tijdig, en in elk geval in het begrotingsjaar zelf, aan het bestuur voorgelegd. Dit gebeurt in de vorm van:

- De begrotingswijziging 2024;
- Separate bestuursvoorstellen;
- En de najaarsnotitie 2024.

Samenvatting			Jaarverslag		Jaarrekening	Overige gegevens en bijlagen	
Programmaverantwoording			Paragrafen				
A. Weerstandsvermogen	B. Kapitaalgoederen	C. Financiering	D. Bedrijfsvoering	E. Grondbeleid	F. Participanten		

Het recreatieschap streeft ernaar om begrotingsafwijkingen boven de grens van 3% van de totale lasten (inclusief toevoegingen aan de reserves) te voorkomen. Dit geldt in sterkere mate voor rechtmatigheidsafwijkingen zoals beschreven in de Kadernota Rechtmatigheid 2024.

Rechtmatigheidsverantwoording

In de jaarrekening is de rechtmatigheidsverantwoording van het dagelijks bestuur opgenomen. Zoals daar weergegeven is het dagelijks bestuur van mening dat de verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, ook al zijn er afwijkingen die in totaal de vastgestelde materialiteitsgrens overschrijden. De materialiteitsgrens is 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves volgens de begroting na wijziging (voor 2024 een bedrag van € 148.237).

Interne controle

Het dagelijks bestuur komt tot haar mening omdat ze jaarlijks, op basis van het interne controleplan, expliciet onderzoek laat doen naar de rechtmatigheid van haar beheerhandelingen. Ook dit jaar zijn deze controlewerkzaamheden uitgevoerd en gedocumenteerd vastgelegd. Over detailbevindingen is intern op managementniveau gerapporteerd. Waar nodig zijn of worden corrigerende maatregelen genomen. Zoals afgesproken in de financiële verordening wordt in deze paragraaf gerapporteerd over de belangrijkste bevindingen.

Materiële bevindingen

Bevindingen die zouden leiden tot de conclusie dat mutaties in 2024 niet rechtmatig tot stand gekomen zijn, worden specifiek benoemd. In 2024 zijn de volgende materiële bevindingen ten aanzien van de rechtmatigheid naar voren gekomen:

Bij de controle op het proces van budgetbewaking is geconstateerd dat twee programma’s van de begroting een materiële overschrijding van de lasten en/of baten hebben ten opzichte van de door het algemeen bestuur vastgestelde gewijzigde begroting 2024 en die niet zijn voorzien in de prognose van de door het algemeen bestuur vastgestelde najaarsrapportage en ook niet in een ander besluit door het algemeen bestuur zijn geautoriseerd. Dit betreft:

- Programma 1 Ontwikkeling en inrichting: € 182.562 lagere lasten dan in de najaarsrapportage is geautoriseerd;
- Programma 2 Beheer en onderhoud: € 14.086 lagere lasten en € 56.165 hogere baten dan in de najaarsrapportage is geautoriseerd.

Om vervolgens antwoord te geven op de vraag of gehandeld is in afwijking met het budgetrecht en het beleid van het algemeen bestuur, zijn de oorzaken van de overschrijdingen onderzocht. De belangrijkste oorzaken zijn:

- Lagere kosten voor projecten van het ontwikkelprogramma, met name Landvasten Laag-Holland en Entreegebied Twiske Poort. De vertraging van het project Landvasten Laag-Holland is het gevolg van ingediende vragen en bezwaren, waardoor de vergunningprocedures meer tijd in beslag nemen. De ontwikkeling van Entreegebied Twiske Poort wacht op het vaststellen van het beeldkwaliteitsplan door de gemeente Oostzaan. De resterende projectbudgetten schuiven door naar 2025;
- Lagere kosten voor het betaald parkeren en hogere opbrengsten uit betaald parkeren;
- Hogere opbrengsten uit evenementen;
- Ontvangen bijdrage voor de Twiskemolen.

Het doel van deze verantwoording is, naast het geven van inzicht, te komen tot eenduidige afspraken tussen dagelijks bestuur en algemeen bestuur op welke wijze in de toekomst met dit soort afwijkingen moet worden omgegaan. Deze afspraken

Samenvatting			Jaarverslag		Jaarrekening	Overige gegevens en bijlagen	
Programmaverantwoording			Paragrafen				
A. Weerstandsvermogen	B. Kapitaalgoederen	C. Financiering	D. Bedrijfsvoering	E. Grondbeleid	F. Participanten		

kunnen vervolgens worden vastgelegd in de financiële verordening. Voorgesteld wordt om de volgende afspraken te maken:

1. In november een actuele controle uitvoeren op de prognose die in augustus is gemaakt voor de najaarsrapportage, zodat bij de behandeling van de najaarsrapportage in het algemeen bestuur (in november of december) een aanvullende toelichting kan worden gegeven op de onderdelen waarvan het dagelijks bestuur verwacht dat de prognose mogelijk, waarschijnlijk of zeker wordt over- of onderschreden met meer dan € 10.000 (of een ander door het bestuur te bepalen bedrag);
2. De eindafrekening van evenementen voortaan binnen één maand na afloop van een evenement te maken, zodat de werkelijke opbrengsten eerder in beeld komen.

Opvolging bevindingen 2023

Bij de jaarrekening over het vorig boekjaar is gerapporteerd over een aantal bevindingen van de externe accountant en de ondernomen acties. Onderstaand een korte terugkoppeling van het vervolg van deze acties.

Verwerken inkoopfacturen

De accountant adviseert om de huidige werkwijze voor factuurafhandeling en het vastleggen van prestatiebewijzen door te zetten en de naleving te controleren. Als uitvoeringsorganisatie neemt Recreatie Noord-Holland het advies over en ook bij de verbijzonderde interne controle wordt de naleving gecontroleerd.

Betalingen

De accountant adviseert over te stappen op een ander betaalpakket van de ING bank. Dit is met ingang van september 2024 gedaan en met ingang van januari 2025 zijn de transactielimieten in het eerder gebruikte betaalpakket verlaagd.

Aanbestedingen

De accountant adviseert om meer gebruik te maken van raamovereenkomsten bij het aanbesteden van jaarlijkse opdrachten voor bijvoorbeeld maai- en snoeiwerkzaamheden. Ook dit advies is overgenomen.

Begrotingsrechtmatigheid

Beoordeling van overschrijding van de begroting op programma-niveau is volgens het BBV onderdeel van de rechtmatigheidstoets. Uit deze beoordeling bleek dat zich geen onrechtmatige afwijkingen hebben voorgedaan.

Misbruik en oneigenlijk gebruik

Vast onderdeel van de gehele interne controle op zowel de processen als balansposten is het onderkennen van misbruik en oneigenlijk gebruik van (financiële) middelen (fraude). Uit de controle is dit verslagjaar niet gebleken dat misbruik of oneigenlijk gebruik heeft plaatsgevonden.

Overige bevindingen

Uit de interne controle bleken verder geen bijzondere zaken.

Programmaverantwoording

Paragrafen

A. Weerstandsvermogen

B. Kapitaalgoederen

C. Financiering

D. Bedrijfsvoering

E. Grondbeleid

F. Participanten

Openbaarheidsparagraaf Wet open overheid (Woo)

Dit is een nieuwe paragraaf in de jaarstukken. Met ingang van verslagjaar 2022 dient jaarlijks aandacht te worden besteed aan de uitvoering van de Woo, mede in relatie tot de beleidsvoornemens. De Wet open overheid (Woo) heeft als doel een transparante en actief openbaar makende overheid. De Woo is de opvolger van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) en is op 1 mei 2022 in werking getreden. De drie hoofddoelen van de Woo zijn:

- Actieve openbaarmaking;
- Passieve openbaarmaking;
- Verbetering van de informatiehuishouding.

Recreatieschap Twiske-Waterland heeft de verplichte categorieën uit de eerste tranche van de Woo openbaar gemaakt. Hiermee voldoet het recreatieschap aan de wettelijke verplichten van de Woo.

Eind 2022 is het Woo proces geëvalueerd. Op basis daarvan is opnieuw gekeken naar het proces-schema met de verschillende rollen en verantwoordelijkheden. Het nieuwe processchema Woo wordt in het voorjaar van 2023 vastgesteld. De AB-stukken van de recreatieschappen worden actief openbaar gemaakt via de website (iBabs). In 2022 heeft een extern bureau, als onderdeel van een rapportage voor de verbetering van de informatiehuishouding, een advies uitgebracht over de Woo. Hier wordt in 2023 een vervolg aan gegeven. Denk daarbij aan het inventariseren van werkprocessen en de gegevensstromen die deze werkprocessen opleveren. Ook zullen

de applicaties (databronnen) in beeld gebracht worden. Aan de (persoons)gegevens worden per werkproces bewaartermijnen gekoppeld. Bij de laatste activiteit is het advies van de functionaris voor de gegevensbescherming belangrijk. Met proceseigenaren zal vervolgens een keuze gemaakt worden voor de toe te passen ordening waarmee we beter kunnen voldoen aan de Woo.

Informatie over Woo-verzoeken 2024

In 2024 is één WOO-verzoeken bij het recreatieschap ingediend en behandeld. Voor het verzoeken geldt dat deze weer werd ingetrokken nadat een medewerker van het recreatieschap persoonlijk contact had opgenomen met de indiener van het verzoek. Dit bespaarde zowel tijd als kosten voor het recreatieschap.

In het verzoek werd gevraagd naar informatie over het plaatsen van woonunits voor Oekraïners in het Twiske. Met de desbetreffende indiener is contact opgenomen en gezamenlijk is er een oplossing gevonden voor de vraag.

Archiveren

In 2024 heeft RNH een Handboek Vervanging opgesteld. Door het dagelijks bestuur van de schappen is vervolgens een vervangingsbesluit genomen om over te gaan tot vervanging door digitale reproducties van de papieren archiefbescheiden, waarna deze papieren archiefbescheiden worden vernietigd. Hiermee voldoen de schappen aan de bepalingen van de Archiefwet voor vervanging en wordt dubbele archivering voorkomen.

Programmaverantwoording

Paragrafen

A. Weerstandsvermogen

B. Kapitaalgoederen

C. Financiering

D. Bedrijfsvoering

E. Grondbeleid

F. Participanten

E. Grondbeleid

Het recreatieschap is van mening dat gebieden die binnen de grenzen van de Gemeenschappelijke Regeling vallen, in het beheer van het recreatieschap thuishoren.

Indien het recreatieschap een zakelijk of persoonlijk recht verwerft op gronden grenzend aan het gebied, dan worden deze gronden toegevoegd aan de gemeenschappelijke regeling.

Oppervlaktes en hoeveelheden		
Gronden		
Beleidsgebied gemeenschappelijke regeling	729,1	hectare
Oppervlakte in erfpacht gekregen van Staatsbosbeheer	721,9	hectare
waarvan: in eigen beheer	425,49	hectare
contractueel uitgegeven	305,6	hectare
Aantal contracten gronden	36	
Gebouwen		
Aantal gebouwen	17	
waarvan: in eigen beheer	17	
contractueel uitgegeven	6	
potentieel af te stoten	1	

Gebouwen in eigendom

Recreatieschap Twiske-Waterland heeft 17 gebouwen in eigen beheer, hiervan zijn er 11 openbare toiletgebouwen waarvan veel toe zijn aan groot onderhoud. Dit valt binnen het Meerjarig onderhoudsplan. Verder bezigt het recreatieschap de volgende 6 andersoortige gebouwen:

- (zorg)boerderij uitgegeven voor zorg-ontwikkeling;
- Kiosk (verhuurd);
- Strandpaviljoen voor horeca (verhuurd);
- Beheerkantoor voor eigen personeel met opslagloods en garage ernaast;
- Molen, uitgegeven in combinatie met dienstwoning aan molenaar;
- Bijenstal.

Gronden in eigendom en uitgegeven

Twiske-Waterland voert een transparant, doelmatig en gestructureerd uitgiftebeleid van onroerend goed. Alle gronduitgiftes zijn digitaal op kaart verwerkt in het beheersysteem GeoVisia en van alle contracten is een digitaal archief. De meeste gronden van het recreatieschap zijn in bloot eigendom van Staatsbosbeheer, waarbij het recreatieschap het economisch eigendom heeft. Hier lopen meerdere verschillende erfpachtcontracten mee, die allemaal op verschillende dataexpireren. Voor de uitvoering van effectief vastgoedbeleid en het mogelijk maken van ontwikkelingen waarbij externe financiering nodig is, is vernieuwing van de contracten en het terugbrengen naar één contract voor heel Twiske-Waterland wenselijk.

Namens Twiske-Waterland en Staatsbosbeheer, zijn het gewenste erfpachtcontract- en de bijbehorende samenwerkingsafspraken voorbereid. Binnen de bestuurlijk afgesproken kaders is overeenstemming bereikt over onder andere; een langdurige looptijd, het tijdig kunnen inroepen van een

Samenvatting			Jaarverslag	Jaarrekening	Overige gegevens en bijlagen	
Programmaverantwoording			Paragrafen			
A. Weerstandsvermogen	B. Kapitaalgoederen	C. Financiering	D. Bedrijfsvoering	E. Grondbeleid	F. Participanten	

verlengingsrecht, concrete privaatrechtelijke uitgiftekaders voor de instandhouding en ontwikkeling van de recreatiegebieden, efficiënte samenwerking- en uitvoeringsafspraken en tenslotte transparante financiële kaders welke voldoen aan de Europese staatsteunwetgeving. Daarnaast is overeenstemming bereikt over de uitgifte van de ‘beheer zonder titel’ gebieden, die wel door Twiske-Waterland werden beheerd, maar waar geen formele overeenkomst aan ten grondslag lag.

Naar verwachting zal het bestuur van Twiske-Waterland in april van 2025 instemmen met het nieuwe erfpachtcontract- en de bijbehorende samenwerkingsovereenkomst. Daarna kunnen deze worden doorgeleid naar de notaris. Het betreft een omvangrijke en complexe erfpachtuitgifte waardoor het voorbereiden en laten passeren van de nieuwe erfpachtacte een langer dan gebruikelijke doorlooptijd zal vragen. Naar verwachting zal het nieuwe erfpachtcontract in de loop van 2026 van kracht zijn.

Natuurlijk beheer: Natura 2000

Bijna alle gronden waarover het recreatieschap beheer voert, maken deel uit van het Natura 2000 Netwerk. Het beheer is daarom mede afgestemd op de bescherming van doelsoorten, genoemd in het beheerplan Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld en Twiske. Dat beheerplan werd in 2022 geactualiseerd. De volgelichtlijn, met dit beheerplan uitgewerkt voor het Twiske, legt enerzijds beperkingen op aan het gebruik van de gronden, maar anderzijds geeft het ook kansen aan natuurontwikkeling.

Commerciële activiteiten

Om voldoende baten te verkrijgen uit de gronden, zijn sommige percelen voor commerciële en agrarische activiteiten of bewoning uitgegeven. Bij Recreatieschap Twiske-Waterland is (nog) geen sprake van een vastgesteld grondprijzenbeleid. Wel

wordt aangesloten bij marktconforme prijzen in de regio. Bovendien is er sprake van actief accountmanagement en contracten worden regelmatig herzien of gecontroleerd op oneigenlijk gebruik.

Baten uit commerciële activiteiten	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024
Baten uit (erf)pachten	164.440	161.433
Baten uit verhuren	79.818	76.673

Lekker opstarten in het Twiske. Bronvermelding: Anita Haak

Samenvatting			Jaarverslag		Jaarrekening	Overige gegevens en bijlagen	
Programmaverantwoording			Paragrafen				
A. Weerstandsvermogen	B. Kapitaalgoederen	C. Financiering	D. Bedrijfsvoering	E. Grondbeleid	F. Participanten		

F. Participanten

Vanwege de bestuurlijke, beleidsmatige en financiële belangen voor elke participant is inzicht in en actieve deelname aan de gemeenschappelijke regeling noodzakelijk. Door effectief te sturen op de doelstellingen en prestaties kunnen participanten de gemeenschappelijke regeling maximaal laten bijdragen aan eigen bestuurlijke ambities. De ambtelijke organisaties hebben ook in 2023 goed samengewerkt met de uitvoeringsorganisatie Recreatie Noord-Holland.

Participantenbijdragen

Zoals afgesproken in de gemeenschappelijke regeling, wordt de participantenbijdrage jaarlijks geïndexeerd. Voor 2024 was de index 8,2%.

Participant	Bijdragen-verdeling 2024	Bijdrage in 2023	Bijdrage in 2024
Provincie Noord-Holland	56,04%	1.511.651	1.635.606
Gemeente Amsterdam	23,56%	635.528	687.642
Gemeente Edam-Volendam	1,33%	35.877	38.818
Gemeente Landsmeer	1,62%	43.780	47.370
Gemeente Oostzaan	0,66%	17.875	19.340
Gemeente Purmerend	6,96%	187.757	203.152
Gemeente Waterland	0,65%	17.494	18.928
Gemeente Wormerland	0,61%	16.383	17.726
Gemeente Zaanstad	8,57%	231.098	250.048
Totaal	100,00%	2.697.443	2.918.630

Informeren van participanten

De informatievoorziening van de gemeenschappelijke regeling aan de participanten (de gemeenteraden en provinciale staten) is belangrijk. Daarvoor sluit het recreatieschap aan bij regionale samenwerkingsafspraken zoals die bijvoorbeeld in Noord-Holland Noord en de Metropool Regio Amsterdam zijn of worden gemaakt.

Informatie over verbonden partijen

Deze paragraaf geeft de informatie weer, die elke participant volgens het BBV moet opnemen in haar paragraaf ‘Verbonden partijen’.

Naam verbonden partij	Recreatieschap Twiske-Waterland
Vestigingsplaats	Oostzaan
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijke vertegenwoordiging	- Provincie Noord-Holland: gedeputeerde E. Rommel - Gemeente Amsterdam: Mevrouw Y. El Ksaihi - Gemeente Edam-Volendam: De heer D. Dijkshoorn - Gemeente Landsmeer: De heer B. Ten Have - Gemeente Oostzaan: De heer E. Taams - Gemeente Purmerend: De heer M.T.A. Hegger - Gemeente Waterland: De heer H. Scheepstra - Gemeente Wormerland: De heer J. Schalkwijk - Gemeente Zaanstad: De heer W. Breunesse
Doelstelling en openbaar belang (BBV 15, 2a en 2b)	Het besturen en beheren van recreatiegebieden. Gezien de ligging en het gebruik van het gebied door de inwoners heeft de provincie/gemeente een direct maatschappelijk belang bij het realiseren van de doelen en neemt daarom deel aan de gemeenschappelijke regeling.

Programmaverantwoording

Paragrafen

A. Weerstandsvermogen

B. Kapitaalgoederen

C. Financiering

D. Bedrijfsvoering

E. Grondbeleid

F. Participanten

Naam verbonden partij	Recreatieschap Twiske-Waterland
Activiteiten	Het recreatieschap voert de ontwikkeling en het beheer van recreatiegebieden uit, conform de doelen van de gemeenschappelijke regeling.
Visie op de verbonden partij (BBV 15, 1a)	Twiske-Waterland is ingericht als recreatiegebied om gemeenten en natuurgebieden te ontlasten en aantrekkelijke recreatiemogelijkheid te bieden aan recreanten uit omliggende gemeenten en de regio. Het recreatieschap heeft drie hoofdactiviteiten: 1. Beheren en in stand houden van de ingerichte gebieden en voorzieningen; 2. Beheren en in stand houden routenetwerken en boerenlandpaden; 3. Actueel houden en vernieuwen van het aanbod om aan te sluiten bij wensen en behoeften van de recreant.
Beleidsvoornemens 2022-2025 (BBV 15, 1a)	Uitvoeren projecten van het in 2022 vastgestelde geüpdatet ontwikkelprogramma bij het ambitiedocument.
(Wijziging) financieel belang (BBV 15, 2b-d)	Voor financiering van het jaarlijkse exploitatietekort zijn de participanten verantwoordelijk: • Provincie Noord-Holland 56,04% • Gemeente Amsterdam 23,56% • Gemeente Zaanstad 8,57% • Gemeente Purmerend 6,96% • Gemeente Landsmeer 1,62%

Naam verbonden partij	Recreatieschap Twiske-Waterland
	• Gemeente Edam-Volendam 1,33% • Gemeente Oostzaan 0,66% • Gemeente Waterland 0,65% • Gemeente Wormerland 0,61%
Bestuurlijk belang	Stemgewicht
Bestuurlijke invloed	Jaarlijks kan Provinciale Staten/ de raad haar gevoelens uitspreken over de begroting en kennisnemen van de jaarrekening en eventuele beleidsdocumenten. In de gemeenschappelijke regeling zijn de bevoegdheden vastgelegd. Voor aanpassing van de regeling is de instemming van alle participanten vereist.
Eigen vermogen	31-12-2020 € 4.971.199 31-12-2021 € 5.091.543 31-12-2022 € 5.232.582 31-12-2023 € 5.203.785 31-12-2024 € 5.417.155
Vreemd vermogen	31-12-2020 € 571.889 31-12-2021 € 468.981 31-12-2022 € 615.681 31-12-2023 € 694.281 31-12-2024 € 755.886
Financieel resultaat voor bestemming	31-12-2020 € 71.587 31-12-2021 € 120.345

Programmaverantwoording

Paragrafen

A. Weerstandsvermogen

B. Kapitaalgoederen

C. Financiering

D. Bedrijfsvoering

E. Grondbeleid

F. Participanten

Naam verbonden partij	Recreatieschap Twiske-Waterland
	31-12-2022 € 141.039 31-12-2023 € - 28.797 31-12-2024 € 213.370
Website	https://www.twiske-waterland.nl/
Risicoprofiel	Laag
Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen (BBV 15, 2e)	1. Veranderende en verzwarende wet- en regelgeving; 2. Inkoop en aanbestedingsrisico's: Onrechtmatig factureren; 3. Inkoop en aanbestedingsrisico's: Terugbetalen subsidies; 4. Zwemwater: Calamiteiten; 5. Verminderde inkomsten door: Afgelasten van evenementen; 6. Verminderde inkomsten door: Faillissement van evenementen of ondernemers; 7. Verminderde inkomsten door: Beleid; 8. Onkosten vanwege vandalisme, brandstichting en drugsdumpingen; 9. Beperkingen ontwikkelingen landelijk gebied (bv. NNN/ Natura 2000/ PBL); 10. Overmacht door: Pandemieën/(vogel)ziektes, predatoren en nieuwe invasieve exoten; 11. Overmacht door: Klimaatveranderingen (brand/hittestress/droogte/stormen/ verzilting/piekbuien);

Naam verbonden partij	Recreatieschap Twiske-Waterland
	12. Kosten voor de afhandeling van WOO-verzoeken; 13. Veranderende maatschappelijke perceptie/ afnemen maatschappelijk draagvlak.
Beleidsverslag/ Ontwikkelingen In 2024 werden de volgende zaken uitgevoerd: • Het updaten van het ontwikkelprogramma; • Het uitvoeren van meerjarig ecologisch onderzoek.	

Jaarrekening

Overzicht van baten en lasten

Resultaat reguliere werkzaamheden

Het saldo van de reguliere baten en lasten is € 154.939 positiever dan begroot, zoals in onderstaande tabel is weergegeven. De baten zijn aanzienlijk hoger dan begroot (€ 138.588). Dit komt door hogere rentebaten (€ 64.000 positief), hogere opbrengsten uit evenementen (€ 25.000 positief), hogere parkeeropbrengsten (€ 24.000 positief) en hogere diverse baten waaronder bijdrage aan beheer molen, verkoop houtsnippers, huur en pacht (€ 26.000 positief).

De reguliere lasten zijn € 16.351 lager dan begroot (positief). Dit wordt vooral verklaard door de lagere kosten betaald parkeren (€ 22.000 positief), lagere kosten beheer team (€ 33.000 positief) en meer inzet van team toezicht (€ 43.000 negatief).

REGULIER	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Verschil
Lasten	3.405.179	3.421.530	-16.351
Baten	4.005.327	3.866.739	138.588
Saldo	600.148	445.209	154.939

Resultaat incidentele werkzaamheden

Het saldo van de incidentele baten en lasten is € 259.282 positiever dan begroot. Dit is het gevolg van lagere kosten (€ 273.776 positief) en lagere baten (€ 14.494 negatief).

De lagere kosten zitten vooral in de vertraging bij incidentele projecten (€ 284.000 positief) waardoor deze kosten nog niet in 2024 zijn gemaakt. Deze kosten schuiven grotendeels door naar 2025. Verder zijn er extra werkzaamheden op het gebied van de

gemeenschappelijke regeling, aanpassing algemene & legesverordening en aanpassing reglement van orde uitgevoerd (€ 8.000 negatief) en zijn de kosten van het bestuursbureau hoger dan begroot (€ 5.000 negatief).

De lagere baten komen voort uit het subsidieproject 2^e tranche natuurherstel (€ 14.000 negatief). Dit betreft een subsidieproject waarbij de kosten geheel gedekt worden uit de subsidie en dus voor het schap resultaat neutraal. De kosten in 2024 zijn € 14.000 lager en daardoor zijn ook de baten € 14.000 lager.

INCIDENTEEL	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Verschil
Lasten	387.892	661.668	-273.776
Baten	1.114	15.608	-14.494
Saldo	-386.778	-646.060	259.282

Resultaat totaal 2024

In plaats van een begrote onttrekking uit de reserve van € 200.851 is de werkelijke toevoeging aan de reserve in 2024 € 213.370. Het positieve verschil van € 414.221 is het gevolg van:

- Lagere kosten incidentele projecten (€ 284.000 positief). Deze kosten schuiven grotendeels door naar 2025;
- Hogere rentebaten (€ 64.000 positief);
- Hogere opbrengsten uit evenementen (€ 25.000 positief);
- Hogere parkeeropbrengsten (€ 24.000 positief);
- Lagere kosten betaald parkeren (€ 22.000 positief);
- Diverse posten (€ 5.000 negatief).

TOTAAL	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Vershil
Lasten	3.793.071	4.083.198	-290.127
Baten	4.006.441	3.882.347	124.094
Saldo	213.370	-200.851	414.221

Gebeurtenissen na balansdatum

Tussen het boekjaar waar de jaarstukken betrekking op hebben en het moment van de accountantscontrole, kunnen gebeurtenissen plaatsvinden die relevant zijn om een verantwoord oordeel te kunnen vormen over de financiële positie en over de baten en de lasten.

Zie [bijlage III](#) voor een verdere uitwerking van de gebeurtenissen na balansdatum.

Het overzicht van baten en lasten en de balans worden vastgesteld met inachtneming deze gebeurtenissen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid dagelijks bestuur

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het dagelijks bestuur toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door het algemeen bestuur vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door het algemeen bestuur op 16

mei 2024 vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht. Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door het algemeen bestuur bepaald en bedraagt 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 148.237.

Bevinding

Het dagelijks bestuur is van mening dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties rechtmatig tot stand zijn gekomen, ook al zijn er afwijkingen die in totaal de vastgestelde materialiteitsgrens overschrijden. Bij de controle op het proces van budgetbewaking is geconstateerd dat twee programma's een materiële overschrijding van de lasten en/of baten hebben ten opzichte van de door het algemeen bestuur vastgestelde gewijzigde begroting 2024 en die niet zijn voorzien in de prognose van de door het algemeen bestuur vastgestelde najaarsrapportage en ook niet in een ander besluit door het algemeen bestuur zijn geautoriseerd. Dit betreft:

- Programma 1 Ontwikkeling en inrichting: € 182.562 lagere lasten dan in de najaarsrapportage is geautoriseerd.
- Programma 2 Beheer en onderhoud: € 14.086 lagere lasten en € 56.165 hogere baten dan in de najaarsrapportage is geautoriseerd.

In de paragraaf bedrijfsvoering zijn de belangrijkste oorzaken van deze overschrijdingen benoemd en is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met het algemeen bestuur aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het dagelijks bestuur ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Overzicht van baten en lasten over het begrotingsjaar 2024

Programma	Jaarrekening 2024			Begroting na wijziging 2024			Begroting voor wijziging 2024		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1. Ontwikkeling en inrichting	246.102	-	-246.102	537.816	-	-537.816	482.143	42.009	-440.134
2. Beheer en onderhoud	2.619.740	873.022	-1.746.718	2.678.683	813.715	-1.864.969	2.622.716	757.027	-1.865.689
3. Veiligheid en toezicht	327.761	-	-327.761	284.930	-	-284.930	282.831	-	-282.831
4. Bestuur en ondersteuning exclusief overhead	115.700	-	-115.700	108.728	-	-108.728	106.606	-	-106.606
5. Algemene dekkingsmiddelen exclusief mutaties reserves en heffing vennootschapsbelasting	2.427	3.133.419	3.130.992	2.124	3.068.632	3.066.508	2.047	2.938.632	2.936.585
Overhead	481.342	-	-481.342	470.917	-	-470.917	432.248	-	-432.248
Heffing vennootschapsbelasting	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	3.793.071	4.006.441	213.370	4.083.198	3.882.347	-200.851	3.928.591	3.737.668	-190.922
Resultaatbestemming (mutaties reserves)	Toevoeging	Onttrekking	Saldo	Toevoeging	Onttrekking	Saldo	Toevoeging	Onttrekking	Saldo
Algemene reserve	504.401	-1.030.806	-526.404	-	-1.030.806	-1.030.806	-	-805.538	-805.538
Bestemmingsreserve Purmerbos	-	-7.096	-7.096	-	-8.000	-8.000	-	-	-
Bestemmingsreserve Markermeerdijken	70.000	-	70.000	70.000	-	70.000	70.000	-	70.000
Bestemmingsreserve egalisatie	788.050	-111.180	676.870	788.050	-20.095	767.955	564.000	-19.384	544.616
Totaal mutaties reserves	1.362.451	-1.149.081	213.370	858.050	-1.058.901	-200.851	634.000	-824.922	-190.922
Gerealiseerd resultaat			-			-			-

Voor verdere toelichting bij de cijfers van de jaarrekening 2024: zie [de programmaverantwoording in het jaarverslag](#) ↗.

- De kosten van de overhead zijn opgenomen in programma 4.
- Het bedrag van de heffing voor de vennootschapsbelasting is opgenomen in programma 5.

De cijfers van de begroting na wijziging 2024 zijn verantwoord in het besluit van het algemeen bestuur op 4 juli 2024.

De cijfers van de begroting voor wijziging 2024 zijn vastgelegd in het besluit van het algemeen bestuur op 14 juli 2023.

Onvoorzien

Het recreatieschap had geen kosten 'onvoorzien' begroot.

WNT-verantwoording

De informatie van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector is opgenomen in [bijlage VI](#) ↗.

Balans

Onderstaand volgt de balans per 31 december 2024, een overzicht van de waarderingsgrondslagen en de toelichting op de balans.

ACTIVA	31-12-2024	31-12-2023
VASTE ACTIVA		
<u>Materiële vaste activa</u>		
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	749.512	117.116
Investerings met een economisch nut	349.853	305.378
Subtotaal materiële vaste activa	1.099.365	422.494
<u>Financiële vaste activa</u>		
Subtotaal financiële vaste activa	-	-
TOTAAL VASTE ACTIVA	1.099.365	422.494
VLOTTENDE ACTIVA		
<u>Vorderingen en overlopende activa</u>		
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	66.066	133.526
Overige nog te ontvangen bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	52.751	102.953
Overige vorderingen	1.883	34.575
Subtotaal vorderingen en overlopende activa	120.700	271.054
<u>Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar</u>		
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan een jaar	4.930.736	5.172.821
Subtotaal uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar	4.930.736	5.172.821
<u>Liquide middelen</u>		
ING bank	22.149	31.559
Kas	91	137
Subtotaal liquide middelen	22.240	31.696
TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA	5.073.676	5.475.571
TOTAAL-GENERAAL ACTIVA	6.173.041	5.898.066

PASSIVA	31-12-2024	31-12-2023
VASTE FINANCIERINGSMIDDELEN		
<u>Eigen vermogen</u>		
Algemene reserve	2.786.155	3.312.560
Bestemmingsreserve ruiterspaden Purmerbos	11.388	18.483
Bestemmingsreserve Markermeerdijken	1.595.247	1.525.247
Bestemmingsreserve egalisatie	1.024.365	347.494
Gerealiseerd resultaat	-	-
Subtotaal eigen vermogen	5.417.155	5.203.785
<u>Voorzieningen</u>		
Voorziening groot onderhoud	477.631	411.749
Subtotaal voorzieningen	477.631	411.749
<u>Vaste schulden met een rente typische looptijd van een jaar of langer</u>		
Subtotaal schulden op lange termijn	-	-
TOTAAL VASTE FINANCIERINGSMIDDELEN	5.894.786	5.615.533
VLOTTENDE PASSIVA		
<u>Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar</u>		
Overige schulden	175.392	198.414
Subtotaal netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar	175.392	198.414
<u>Overlopende passiva</u>		
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend boekjaar tot betaling komen	58.718	39.974
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	44.144	44.144
Subtotaal overlopende passiva	102.862	84.118
TOTAAL VLOTTENDE PASSIVA	278.255	282.532
TOTAAL-GENERAAL PASSIVA	6.173.041	5.898.066

Waarderingsgrondslagen voor de balans en de resultaatbepaling

Materiële vaste activa

Activa worden gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs. Subsidies en bijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht.

De materiële activa worden onderverdeeld in:

- Activa met een economisch nut en
- Activa in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut

Voorwaarde voor het activeren van materiële vaste activa is een minimale gebruiksduur van drie jaar, waarvoor een ondergrens geldt van:

- € 10.000 voor activa met economisch nut
- € 50.000 voor activa met maatschappelijk nut

Investerings worden geactiveerd en over de verwachte toekomstige gebruiksduur afgeschreven. De afschrijvingen vinden plaats volgens het lineaire systeem, dus in gelijke jaarlijkse termijnen en startend op 1 januari van het jaar volgend op het jaar van ingebruikname. De tabel met afschrijvingstermijnen is hiernaast weergegeven.

Vaste activa	Afschrijvingsperiode in jaren	Toelichting
Materiële vaste activa		
Gronden / terreinen	N.v.t.	Geen afschrijving
Gebouwen / werkplaats	40	
Verbouwingen	10	
Vervoermiddelen	5	
Machines	5	
Werktuigen	10	
Ponten		
<i>Elektrische motor</i>	20	
<i>Reguliere motor</i>	15	
Overige vaartuigen	10	
Zonnepanelen	15	
Kunstwerken		
<i>Bruggen van beton</i>	40	
<i>Bruggen van staal</i>	40	
<i>Bruggen van hout</i>	30	
<i>Tunnels</i>	60	
<i>Beschoeiing</i>	30	
<i>Gemalen</i>	40	
Gebiedsontwikkelingen	10-30	Afhankelijk van investering
Openbare toiletgebouwen	30	
Terreinmeubilair	5	
Rioleringspompen	20	

Financiële vaste activa

Financiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs of de nominale waarde.

Flottende activa

De flottende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde en – waar nodig – verminderd met een voorziening voor oninbaarheid.

Reserves en voorzieningen

Algemene reserve

Aan de algemene reserve wordt jaarlijks het resultaat na bestemming toegevoegd respectievelijk onttrokken. Een deel van de renteopbrengst voortvloeiend uit de deposito en de zakelijke spaarrekeningen wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Bestemmingsreserve investeringen

De bestemmingsreserve investeringen werd voornamelijk ingezet voor ontwikkeling van het gebied door vernieuwing. Deze reserve is conform bestuursbesluit 2023ABTW03 opgeheven per 1 januari 2023.

Bestemmingsreserve ruiterspaden Purmerbos

Deze bestemmingsreserve is gevormd ter dekking van de uitgaven in verband met het beheer en onderhoud van de aanleg van ruiterspaden in het Purmerbos.

Bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen

De bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen is gevormd ter dekking van de uitgaven ten behoeve van groot onderhoud in het werkgebied. Deze reserve is conform bestuursbesluit 2023ABTW03 opgeheven per 1 januari 2023.

Bestemmingsreserve Markermeerdijken

De bestemmingsreserve is gevormd ter dekking van de uitgaven ten behoeve van de realisatie van de infrastructuur van de Markermeerdijken. Het algemeen bestuur heeft besloten vanaf 1 januari 2014 het saldo van de bestemmingsreserve op te hogen uit het resultaat van de jaarrekening, per jaar zal het algemeen bestuur besluiten over de hoogte van de toevoeging.

Bestemmingsreserve egalisatie

Deze reserve is ter dekking van de kapitaallasten van geactiveerde kapitaaluitgaven en dient in stand te worden gehouden ter dekking van de kapitaallasten in de exploitatie. Hierbij heeft geen terugwerkende kracht plaatsgevonden inzake investeringen vóór 1-1-2019 en daarnaast is er ook een begrenzing aan het vormen van de bestemmingsreserve egalisatie kapitaallasten voor zover er een (positieve) reserve is.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting of het voorzienbare verlies. Onderhoudsvoorzieningen zijn gebaseerd op de meerjarenramingen van het uit te voeren groot onderhoud aan de kapitaalgoederen.

Overige balansposten

Alle overige balansposten zijn, tenzij anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

Bepaling van het resultaat

Het resultaat is bepaald op basis van de historische kostprijs. Baten en lasten worden toegerekend naar het jaar waarin zij gegenereerd worden.

Subsidies en bijdragen van derden

Ontvangsten inzake subsidies en bijdragen van derden voor de realisatie van specifieke projecten, en de daarmee samenhangende uitgaven, worden in de programmarekening verantwoord.

Toelichting op de balans

ACTIVA		
VASTE ACTIVA		
<u>Materiële vaste activa</u>		
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	31-12-2024	31-12-2023
Netto investeringen tot boekjaar	117.116	-
Netto investeringen boekjaar	634.864	117.116
Desinvesteringen boekjaar	-	-
	751.980	117.116
Afschrijvingen tot boekjaar	-	-
Afschrijvingen lopend boekjaar	2.468	-
Afschrijvingen desinvesteringen boekjaar	-	-
	2.468	-
Boekwaarde per 31 december	749.512	117.116

Investerings met een economisch nut	31-12-2024	31-12-2023
Netto investeringen tot boekjaar	625.400	607.150
Netto investeringen boekjaar	57.189	18.250
Desinvesteringen boekjaar	-	-
	682.589	625.400
Afschrijvingen tot boekjaar	320.022	309.308
Afschrijvingen lopend boekjaar	12.714	10.714
Afschrijvingen desinvesteringen boekjaar	-	-
	332.736	320.022
Boekwaarde per 31 december	349.853	305.378

In 2024 zijn de volgende investeringen gedaan:

- Brug 33 Pikpotweg - maatschappelijk nut
- Uitbreiding kentekenherkenning Lange Jap - economisch nut
- Beheer auto – economisch nut

Deze investeringen zijn geactiveerd.

In [bijlage II](#) is een specificatie van de materiële vaste activa opgenomen in de staat van geactiveerde investeringen tot en met 2024.

VLOTTENDE ACTIVA		
<u>Vorderingen en overlopende activa</u>	31-12-2024	31-12-2023
Vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	66.066	133.526

<u>Specificatie:</u>	
Vooruitbetaalde kosten project landvasten	53.377
Vooruitbetaalde kosten gas en water	11.026
Vooruitbetaalde abonnementskosten	906
Vooruitbetaalde verzekeringskosten	757
Totaal nog te betalen bedragen	66.066

	31-12-2024	31-12-2023
Overige nog te ontvangen bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	52.751	102.953

<u>Specificatie:</u>	
Rente schatkistbankrekening 4 ^e kwartaal 2024	45.896
Eindafrekeningen elektra en gas 2024	5.478
Divers	1.377
Totaal nog te ontvangen bedragen	52.751

Overige vorderingen	1.883	34.575
<u>Specificatie:</u>		
Hus Zaanstreek	1.239	
Overige debiteuren	644	
Totaal debiteuren	1.883	

<u>Uitzettingen met een rente typische looptijd korter dan een jaar</u>	31-12-2024	31-12-2023
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rente typische looptijd korter dan een jaar	4.930.736	5.172.821

Rijksschatkist

Drempelbedrag 01-01-2024 t/m 31-12-2024: € 1.000.000

Vanaf 1 juli 2021 werd voor gemeenten (en provincies, waterschappen en hun gemeenschappelijke regelingen) met een begrotingstotaal tot € 500 miljoen de drempel voor het verplicht schatkistbankieren verhoogd naar 2% van het begrotingstotaal met een minimum van € 1 miljoen.

Het bedrag aan middelen per kwartaal dat buiten 's Rijksschatkist is gehouden:

	Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
Buiten schatkist gehouden	25.787	35.996	36.076	22.240
Ruimte onder drempelbedrag	974.213	964.004	963.924	977.760
Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-

<u>Liquide middelen</u>	31-12-2024	31-12-2023
ING bank r/c	22.149	25.561
ING bank zakelijke spaarrekening	-	5.998
Kas	91	137
Totaal liquide middelen	22.240	31.696

PASSIVA

VASTE FINANCIERINGSMIDDELEN

Eigen vermogen

Algemene reserve	31-12-2024	31-12-2023
Saldo per 1 januari	3.312.560	3.312.729
Bij: Dotatie vanuit bestemmingsreserve investeringen	-	6.282
Bij: Dotatie vanuit bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen	-	216.998
Bij: Overboeking vanuit bestemmingsreserve egalisatie	95.997	68.342
Bij: Saldo exploitatie	408.404	540.386
Af: Onttrekking conform begroting	-1.030.806	-572.177

Af: Overboeking naar voorziening groot onderhoud		-260.000
Saldo per 31 december	2.786.155	3.312.560

In 2024 is conform begroting € 1.030.806 aan de algemene reserve onttrokken. Het positieve resultaat op investeringen van € 95.997 is vanuit de bestemmingsreserve egalisatie overgeboekt naar de algemene reserve. Dit heeft te maken met de werkelijke investeringen die lager zijn dan de begrote investeringen. Hieronder is een specificatie opgenomen.

Investerings	Begroot	Realisatie	Verschil	Opmerking
Lage brug 33 Pikpotweg	728.050	634.864	-93.186	Gunstigere aanbesteding
Kentekenherkenning Lange Jap	10.000	10.875	875	
Beheerauto	50.000	46.314	-3.686	
Totaal	788.050	692.053	-95.997	

Tenslotte is het voordelige exploitatiesaldo van € 408.404 toegevoegd aan de algemene reserve.

Bestemmingsreserve investeringen	31-12-2024	31-12-2023
Saldo per 1 januari	-	6.282
Bij: Saldo toevoeging	-	-
Af: Saldo onttrekking	-	-6.282
Saldo per 31 december	-	-

In 2023 is conform bestuursbesluit 2024ABTW03 de bestemmingsreserve investeringen opgeheven.

Bestemmingsreserve ruiterspaden Purmerbos	31-12-2024	31-12-2023
Saldo per 1 januari	18.483	18.483
Bij: Storting	-	-
Af: Onderhoudskosten	-7.096	-
Saldo per 31 december	11.388	18.483

In 2024 bedroegen de werkelijke onderhoudskosten € 7.096.

Bestemmingsreserve vervangingsinvesteringen	31-12-2024	31-12-2023
Saldo per 1 januari	-	216.998
Bij: Saldo toevoeging	-	-
Af: Saldo onttrekking	-	-216.998
Saldo per 31 december	-	-

In 2023 is conform bestuursbesluit 2023ABTW03 de bestemmingsreserve investeringen opgeheven.

Bestemmingsreserve Markermeerdijken	31-12-2024	31-12-2023
Saldo per 1 januari	1.525.247	1.455.247
Bij: Storting	70.000	70.000
Af: Onderhoudskosten	-	-
Saldo per 31 december	1.595.247	1.525.247

Conform begroting is € 70.000 toegevoegd aan bestemmingsreserve Markermeerdijken.

Bestemmingsreserve egalisatie	31-12-2024	31-12-2023
Saldo per 1 januari	347.494	222.842
Bij: Dotatie conform begroting	788.050	203.708
Af: Overboeking naar algemene reserve	-95.997	-68.342
Af: Saldo afschrijvingslasten	-15.182	-10.714
Saldo per 31 december	1.024.365	347.494

In 2024 is conform begroting € 788.050 gedoteerd aan de bestemmingsreserve egalisatie. De werkelijk investeringen zijn € 95.997 lager dan begroot. Dit gedeelte is overgeboekt naar de algemene reserve. Tot slot is er nog een onttrekking van € 15.182. Deze onttrekking heeft betrekking op de kapitaallasten van de loods, damwand P4, uitbreiding kentekenherkenning (slagbomen ingang Oostzaan en Lange Jap) en de votex blazer.

<u>Voorzieningen</u>		
Voorziening groot onderhoud	31-12-2024	31-12-2023
Saldo per 1 januari	411.749	154.575
Bij: Saldo toevoeging	380.000	368.000
Bij: Extra dotatie 4 bruggen de Vennen	-	260.000
Af: Saldo onttrekking	-314.117	-370.827
Saldo per 31 december	477.631	411.749

<u>Specificatie:</u>	
Recreatie Noord-Holland NV	123.743
Belastingdienst	19.652
IV-Infra BV	12.469
PWN Waterleidingsbedrijf	9.272
Stichting FBE Noord-Holland	8.800
Overige crediteuren	1.456
Totaal crediteuren	175.392

De onderhoudsvoorzieningen zijn gebaseerd op de meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan de kapitaalgoederen.

<u>Schulden op lange termijn</u>	31-12-2024	31-12-2023
N.v.t.	-	-

<u>Overlopende passiva</u>	31-12-2024	31-12-2023
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgend boekjaar tot betaling komen	58.718	39.974

VLOTTENDE PASSIVA		
<u>Netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan een jaar</u>	31-12-2024	31-12-2023
Overige schulden	175.392	198.414

<u>Specificatie:</u>	
Kosten hekwerken 2024	16.535
Accountantskosten 2024	12.478
Kosten maaien en afvoeren rietgraslanden 2024	11.580
Kosten hygiënische maatregelen 2024	5.077
Belastingadvies 2024	5.022
Eindafrekening kosten bestuursbureau 2024	4.034
Divers	3.992
Totaal nog te betalen bedragen	58.718

De overige schulden bestaan uit crediteuren. Deze zijn in onderstaande tabel gespecificeerd.

	31-12-2024	31-12-2023
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van het volgende begrotingsjaar komen	44.144	44.144

<u>Specificatie:</u>	
Ontvangen subsidie project Landvasten	40.000
Ontvangen bijdragen project Recreatief Grid	4.144
Totaal vooruit ontvangen bedragen	44.144

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Recreatie Noord-Holland NV (RNH) werkt als uitvoeringsorganisatie en opdrachtnemer voor het bestuur van Recreatieschap Twiske-Waterland. De samenwerkingsrelatie is beschreven in een raamcontract. Meer informatie hierover staat in de [paragraaf bedrijfsvoering](#).

Overzicht van baten en lasten per taakveld

Nr.	Lasten per taakveld	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Verschil
0.1	Bestuur	115.700	108.728	6.972
0.4	Overhead	481.342	470.917	10.425
0.5	Treasury	2.427	2.124	303
0.8	Overige baten en lasten	-	-	-
0.9	Vennootschapsbelasting	-	-	-
0.10	Mutaties reserves	213.370	-	213.370
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-
1.2	Openbare orde en veiligheid	327.761	284.930	42.831
2.1	Verkeer en vervoer	439.330	449.712	-10.382
2.2	Parkeren	182.362	196.413	-14.050
3.1	Economische ontwikkeling	81.004	141.669	-60.665
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	105.983	110.429	-4.446
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-	-	-
3.4	Economische promotie	215.199	226.088	-10.889
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	35.077	37.613	-2.536
5.7	Openbaar groen en openluchtrecreatie	1.806.887	2.054.576	-247.689
	Totaal lasten	4.006.441	4.083.198	-76.757

Nr.	Baten per taakveld	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Verschil
0.1	Bestuur	-	-	-
0.4	Overhead	-	-	-
0.5	Treasury	214.784	150.000	64.784
0.8	Overige baten en lasten	2.918.635	2.918.632	2
0.9	Vennootschapsbelasting	-	-	-
0.10	Mutaties reserves	-	200.851	-200.851
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-	-
1.2	Openbare orde en veiligheid	-	-	-
2.1	Verkeer en vervoer	-	-	-
2.2	Parkeren	474.337	450.000	24.337
3.1	Economische ontwikkeling	-	-	-
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	245.416	239.107	6.309
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-	-	-
3.4	Economische promotie	-	-	-
5.3	Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	125.485	100.000	25.485
5.7	Openbaar groen en openluchtrecreatie	27.783	24.608	3.175
	Totaal baten	4.006.441	4.083.198	-76.757

	Saldo van baten en lasten per taakveld	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Verschil
	Totaal baten	4.006.441	4.083.198	-76.757
	Totaal lasten	4.006.441	4.083.198	-76.757
	Saldo	-	-	-

	Specificatie van taakveld 0.8 Overige baten en lasten	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Verschil
	Provincie Noord-Holland	1.635.606	1.635.606	-
	Gemeente Amsterdam	687.642	687.642	-
	Gemeente Edam-Volendam	38.818	38.819	-1
	Gemeente Landsmeer	47.370	47.370	-
	Gemeente Oostzaan	19.340	19.340	-
	Gemeente Purmerend	203.152	203.153	-1
	Gemeente Waterland	18.928	18.929	-1
	Gemeente Wormerland	17.726	17.726	-
	Gemeente Zaanstad	250.048	250.048	-
	Overige verrekeningen	5	-	5
	Totaal	2.918.635	2.918.632	2

Overzicht van baten en lasten per kostensoort

Lasten per kostensoort	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Vershil
Belastingen	-	-	-
Grond	-	-	-
Duurzame goederen	314.117	519.713	-205.596
Pachten	46	531	-485
Ingeleend personeel	1.693.313	1.649.511	43.802
Huren	-	-	-
Overige goederen en diensten	1.702.102	2.030.937	-328.835
Rente en bankkosten	2.427	2.124	303
Mutatie voorzieningen	65.883	-139.713	205.595
Afschrijvingen	15.182	20.094	-4.912
Overige verrekeningen	-	-	-
Totaal lasten	3.793.071	4.083.198	-290.127

Baten per kostensoort	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Vershil
Grond	-	-	-
Huren	79.818	76.673	3.144
Leges en andere rechten	27.828	10.000	17.828
Overige goederen en diensten	599.822	550.000	49.822
Pachten	164.440	161.433	3.006
Participantenbijdragen	2.918.630	2.918.632	-2
Rente baten	214.784	150.000	64.784
Overige verrekeningen	5	-	5
Subsidies en (project)bijdragen	1.114	15.608	-14.494
Totaal baten	4.006.441	3.882.347	124.094

Saldo van baten en lasten per kostensoort	Jaarrekening 2024	Begroting na wijziging 2024	Vershil
Totaal lasten	3.793.071	4.083.198	-290.127
Totaal baten	4.006.441	3.882.347	124.094
Saldo	213.370	-200.851	414.221

Overige gegevens

Samenstelling van het algemeen bestuur per 31 december 2024

- Gemeente Amsterdam - wethouder Y. el Ksaihi (voorzitter)
- Gemeente Edam-Volendam - wethouder D. Dijkshoorn
- Gemeente Landsmeer – wethouder B. Ten Have
- Gemeente Oostzaan - wethouder E. Taams
- Gemeente Purmerend - wethouder M.T.A. Hegger
- Gemeente Waterland - wethouder H. Scheepstra
- Gemeente Wormerland - wethouder J. Schalkwijk (vicevoorzitter)
- Gemeente Zaanstad - wethouder W. Breunese
- Provincie Noord-Holland - gedeputeerde E. Rommel

Controleverklaring

De controleverklaring van de accountant is op de onderstaande pagina's ingevoegd.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: het Algemeen Bestuur van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Twiske-Waterland

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2024

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2024 van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Twiske-Waterland gecontroleerd. Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van zowel de baten, lasten over 2024 als van het vermogen van Recreatieschap Twiske-Waterland op 31 december 2024, alsmede van de financiële positie van het recreatieschap in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

De jaarrekening bestaat uit:

- het overzicht van baten, lasten en balansmutaties over 2024;
- de balans per 31 december 2024;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen, waaronder de rechtmatigheidsverantwoording van het Dagelijks Bestuur over de financiële rechtmatigheid van baten, lasten en balansmutaties over 2024;
- de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen;
- de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld over 2024 en overige bijlagen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het Normenkader 2024 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (Wnt) 2024 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'. Wij zijn onafhankelijk van de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Twiske-Waterland zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland.

Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA). Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in het kader worden gezien en niet als afzonderlijke onderdelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 52.000. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten inclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado. Op basis van hoofdstuk 4 van de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2024 hebben wij bij de controle van de SiSa-bijlage dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening.

Voor de Wnt verantwoording in de jaarrekening zijn de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol Wnt 2024. Daarbij houden wij mede rekening met afwijkingen en mogelijke afwijkingen die naar ons oordeel voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve reden materieel zijn, zoals bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn voorts met het Algemeen bestuur overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde fouten of onzekerheden boven de € 25.000 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of Wnt-redenen relevant zijn.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2024 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, eerste lid, onderdelen n en o, Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat. Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse standaard 720.

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Wij hebben onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het Dagelijks Bestuur en Algemeen Bestuur voor de jaarrekening

ETL Assurance & Overheidsaccountants B.V. is een onderdeel van IPA-ACON Holding B.V.
Henk Schijvenaarsstraat 1 | Postbus 6222 | 2001 HE HAARLEM | 023 – 531 95 39 | info@ipa-acon.nl | www.ipa-acon.nl
KvK nr. 34081093 | Rabobank IBAN NL58 RABO 0350 0877 25

Het Dagelijks Bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met het BBV. Het Dagelijks Bestuur is ook verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder de in verordeningen opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in het Normenkader 2024 van Recreatieschap Twiske-Waterland, dat is vastgesteld door het Algemeen bestuur op 16 mei 2024.

In dit kader is het Dagelijks Bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het Dagelijks Bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het Dagelijks Bestuur de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de organisatie in staat is om de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het Dagelijks Bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

Het Algemeen Bestuur is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitvoeren van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van het recreatieschap.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel. Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken. Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, de vigerende controleverordening Recreatieschap Twiske-Waterland, het Controleprotocol Wnt 2024, de ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in

geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;

- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de organisatie;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het Dagelijks Bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het Dagelijks Bestuur gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeenschappelijke regeling in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter van materiele betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeenschappelijke regeling;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het Algemeen Bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Haarlem, **XX April 2025**

ETL Assurance & Overheidsaccountants B.V.

mr. drs. J.C. Olij RA

Vaststelling door het algemeen bestuur

Deze jaarrekening wordt/is vastgesteld door het algemeen bestuur van Recreatieschap Twiske-Waterland in de openbare vergadering van 2 juli 2025.

Voorzitter,

Mevrouw Y. El Ksaihi

Bijlagen

Bijlage I	Investerings- en financieringsstaat over 2024
Bijlage II	Staat van geactiveerde investeringen tot en met 2024
Bijlage III	Gebeurtenissen na balansdatum
Bijlage IV	Risico-inventarisatie 2025
Bijlage V	SiSa verantwoordingsinformatie 2024
Bijlage VI	WNT-verantwoording

Bijlage I Investerings- en financieringsstaat over 2024

Nr	Omschrijving	Stand per 1-1-2024	Vermeerderingen 2024	Verminderings 2024	Afschrijvingen 2024	Stand per 31-12-2024
	ACTIVA					
1	Onroerende en roerende bezittingen	422.494	692.053	-	15.182	1.099.364
2	Investeringsuitgaven die gedekt worden uit reserves	-	-	-	-	-
3	Financiële vaste activa	-	-	-	-	-
	Totaal activa	422.494	692.053	-	15.182	1.099.364
	PASSIVA					
1	Algemene reserve	3.312.560	504.401	-1.030.806	-	2.786.155
2	Bestemmingsreserve ruiterspaden Purmerbos	18.483	-	-7.096	-	11.388
3	Bestemmingsreserve Markermeerdijken	1.525.247	70.000	-	-	1.595.247
4	Bestemmingsreserve egalisatie	347.494	788.050	-111.180	-	1.024.365
5**	Voorziening groot onderhoud	411.749	380.000	-314.117	-	477.631
6	Aangegane langlopende leningen	-	-	-		-
	Totaal passiva	5.615.533	1.742.451	-1.463.199	-	5.894.786
	Bruto werkkapitaal (totaal passiva – totaal activa)	5.193.039	1.050.399	-1.463.199	-15.182	4.795.422

Omschrijving	Stand per 1-1-2024	Vermeerderingen 2024	Verminderingen 2024	Stand per 31-12-2024
5** Specificatie voorziening groot onderhoud				
<u>verkeer & vervoer:</u>				
Categorie verhardingen	88.958	174.000	-27.831	235.127
Categorie civiele kunstwerken	238.286	82.000	-179.302	140.984
	327.245	256.000	-207.133	376.111
<u>openbaar groen en (openlucht)recreatie:</u>				
Categorie groen	9.114	12.000	-7.003	14.111
Categorie water, oevers en stranden	5.592	17.000	-14.387	8.205
Categorie terreinmeubilair	32.771	69.000	-55.857	45.914
Categorie hygiënische maatregelen / riolering en reiniging	5.087	6.000	-10.684	403
Categorie gebouwen & materieel	31.941	20.000	-19.053	32.888
	84.504	124.000	-106.984	101.520
Totaal	411.749	380.000	-314.117	477.631

Bijlage II Staat van geactiveerde investeringen tot en met 2024

Omschrijving	Jaar van inv.	Geactiv. t/m 2023	Investering	Desinvestering	Geactiv. t/m 2024	Termijn	Boekwaarde 1-1-2024	Afschr. t/m 2023	Afschr. 2024	Afschr. desinv. 2024	Boekwaarde 31-12-2024	Restwaarde
Investerings in maatschappelijk nut												
Beschoeiingen												
Damwand P4	2023	74.052	-	-	74.052		74.052	-	-2.468	-	71.584	-
		74.052	-	-	74.052		74.052	-	-2.468	-	71.584	-
Kunstwerken												
Brug 33 Pikpotweg	2023	43.064	634.864	-	677.928		43.064	-	-	-	677.928	-
		43.064	634.864	-	677.928		43.064	-	-	-	677.928	-
Investerings maatschappelijk nut		117.116	634.864	-	751.980	-	117.116	-	-2.468	-	749.512	-
Investerings in economisch nut												
Gebouwen												
Fort aan de Neckerweg	2006	61.032	-	-	61.032	10	-	-61.032	-	-	-	-
Loods Noorderlaak 1	2019	297.258	-	-	297.258	40	280.589	-16.669	-5.556	-	275.032	75.000
		358.290	-	-	358.290		280.589	-77.701	-5.556	-	275.032	75.000
Betaald Parkeren												
Overgang naar Pin	2014	40.950	-	-	40.950	5	-	-40.950	-	-	-	-
Vervangen camera's	2016	26.971	-	-	26.971	5	-	-26.971	-	-	-	-
Intercom parkeesysteem	2017	11.640	-	-	11.640	5	-	-11.640	-	-	-	-
Parkeer afhandelingssysteem	2017	99.200	-	-	99.200	5	-	-99.200	-	-	-	-
Uitbreiding kentekenherkenning	2023	18.250	-	-	18.250	5	15.512	-2.738	-3.650	-	11.862	-
Uitbreiding kentekenherkenning Lange Jap	2024	-	10.875	-	10.875	5	-	-	-1.088	-	9.788	-
		197.011	10.875	-	207.886		15.512	-181.499	-4.738	-	21.650	-
Machines/gereedschap												
Votex B60 Blazer	2022	12.100	-	-	12.100	5	9.277	-2.823	-2.420	-	6.857	-
		12.100	-	-	12.100		9.277	-2.823	-2.420	-	6.857	-
Vervoermiddelen												
Suzuki 46-JBF-3	2009	25.751	-	-	25.751	5	-	-25.751	-	-	-	-
Mitsubishi L200 VV-638-S	2016	32.248	-	-	32.248	5	-	-32.248	-	-	-	-
Peugeot e-Partner V-14-KJX	2024	-	46.314	-	46.314	5	-	-	-	-	46.314	-
		57.999	46.314	-	104.313		-	-57.999	-	-	46.314	-
Investerings economisch nut		625.400	57.189	-	682.589	-	305.378	-320.022	-12.714	-	349.853	75.000
Totaal		742.516	692.053	-	1.434.569	-	422.494	-320.022	-15.182	-	1.099.364	75.000

Bijlage III Gebeurtenissen na balansdatum

Geen noemenswaardige gebeurtenissen.

Bijlage IV Risico-inventarisatie 2025

Recreatieschap Twiske-Waterland vindt het belangrijk om voldoende aandacht te besteden aan de risico's, zoals ook wordt verplicht in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). Deze nota geeft het noodzakelijke inzicht en wordt in de [paragraaf weerstandsvormen](#) gebruikt en vergeleken met de beschikbare weerstandscapaciteit.

In een risicosessie begin 2025 zijn de risico's voor Twiske-Waterland in kaart gebracht. Hierbij zijn de risico's beschreven aan de hand van kans van voorkomen en de gevolgen/impact als het risico zich voordoet. Op basis van deze uitkomsten zijn de risico's geplaatst in de hiernaast opgenomen matrix.

Voor sommige risico's is het moeilijk te duiden wat de kans en impact behelst. Hoewel deze risico's mee zijn genomen tijdens de risico-inventarisatie, is besloten deze niet op te nemen in de risico-matrix hiernaast vanwege de onzekere aard van deze risico's. Hierbij gaat het om risico's als gevolgen van oorlog en pandemieën.

Geïnventariseerde risico's

Begin 2025 zijn de risico's voor Recreatieschap Twiske-Waterland in kaart gebracht.

Hieronder zijn de risico's benoemd:

1. Veranderende en verzwarende wet- en regelgeving;
2. Inkoop en aanbestedingsrisico's: Onrechtmatig factureren;
3. Inkoop en aanbestedingsrisico's: Terugbetalen subsidies;
4. Zwemwater: Calamiteiten;
5. Verminderde inkomsten door: Afgelasten van evenementen;
6. Verminderde inkomsten door: Faillissement van evenementen of ondernemers;
7. Verminderde inkomsten door: Beleid;
8. Onkosten vanwege vandalisme, brandstichting en drugsdumpingen;
9. Beperking ontwikkeling landelijk gebied (bv. NNN/Natura 2000/PBL);

10. Overmacht door: Pandemieën/(vogel)ziektes, predatoren en nieuwe invasieve soorten;
11. Overmacht door: klimaatveranderingen (brand/hittestress/droogte/stormen/verziltig/pekbuien);
12. Kosten voor de afhandeling van WOO-verzoeken;
13. Veranderende maatschappelijke perceptie/afnemen maatschappelijk draagvlak.

Lage scores (groen gekleurd) geven kleine risico's weer. Deze behoeven weinig tot geen aandacht. Hoge scores (rood gekleurd) geven grote risico's weer. Deze risico's zijn niet aanvaardbaar. Voor deze risico's moeten beheersmaatregelen worden getroffen. De vermenigvuldiging van de kansen met de financiële gevolgen leidt tot de positionering in de matrix.

Op basis van de kans van voorkomen en de gevolgen/impact als het risico zich voordoet zijn de risico's geplaatst in de onderstaande matrix.

Kans	Gevolg / impact		
	1 = 0 – 100.000	2 = 100.000 - 300.000	3 = > 300.000
1 = < 10%	2, 3, 9	6	
2 = 10 – 40 %	1	4, 8, 13	
3 = > 40 %	12	5, 7, 10, 11	

Alleen de risico's met het grootste gevolg zijn in detail verder uitgewerkt. Het betreft de nummers 5, 7, 10 en 11. De verdere uitwerking van deze risico's staat hieronder.

5: Verminderde inkomsten door afgelasten van evenementen

Dit risico bestaat uit het scenario dat de geplande evenementen geen doorgang vinden. Vanwege bijvoorbeeld verzwaarde regelgeving en het veranderende klimaat is de kans dat evenementen niet door kunnen gaan.

Risico/kans: Het niet doorgaan van de jaarlijks geplande grootschalige evenementen in het recreatieschap.		Oorzaak: Het organiseren van (grote) evenementen wordt steeds lastiger. Door klimaatveranderingen, veranderende maatschappelijke perceptie en verstrengende wet- en regelgeving wordt het voor organisatoren steeds lastiger om evenementen te kunnen organiseren. Hiernaast is het Twiske een Natura 2000 gebied wat het organiseren van evenementen kan belemmeren.
Kans(cijfer): 3 > 40 %	Gevolg(cijfer): 2 150.000	Gevolg/impact: ▪ Twiske-Waterland levert minder recreatieve diensten; ▪ Organisatoren zijn in steeds mindere mate bereid om evenementen te organiseren; ▪ Het schap mist een cruciale bindingsfactor met het jongere publiek; ▪ De maatschappelijke perceptie van het schap verslechterd; ▪ Het schap mist cruciale inkomsten die ten gunste van het beheer en onderhoud zouden kunnen komen; ▪ Vertraging in procesvorming en onbegrote procedurekosten.
Beheersmaatregel: ▪ Compensatieregeling treffen voor alle getroffen actoren (incl. het recreatieschap);		

- Verbinding zoeken met de maatschappij om met elkaar in gesprek te gaan over het beleid;
- (Kleine) evenementen/activiteiten organiseren die passen binnen de mogelijke beperkingen. Dit kan ook inhouden dat met andere dan de huidige evenementenorganisatoren in zee wordt gegaan;
- Exercitie ontheffing bestempelde evenemententerreinen uit belemmerende wet- en regelgeving (zoals NNN-status);
- € 75.000 reserveren voor het weerstandsvermogen in de risicoparagraaf.

7: Verminderde inkomsten door: Beleid

Dit risico bevat de mogelijkheid dat het schap inkomsten mist of hogere uitgaven krijgt vanwege gemeentelijke, provinciale of landelijke veranderingen omtrent beleid.

Risico/kans: Beleidsveranderingen kunnen zorgen voor hogere kosten of vermindering van de inkomsten voor het recreatieschap		Oorzaak: Door de wisseling van de politieke vertegenwoordiging van gemeente, provincie of het rijk kan het beleid omtrent recreatie en beheer en onderhoud veranderen waardoor het recreatieschap meer kosten moet gaan maken of verminderde inkomsten genereerd.
Kans(cijfer): 3 > 40 %	Gevolg(cijfer): 2 150.000	Gevolg/impact: ▪ Onbekende effecten; ▪ Vertraging in procesvorming en onbegrote procedurekosten; ▪ Ruimtelijke ontwikkeling vertraagd of wordt stilgelegd met mogelijk schadeclaims van dien; ▪ Geen doorontwikkeling van het gebied wat kan zorgen voor extra kosten voor beheer en onderhoud;

		Verminderde maatschappelijke perceptie door achterstallig onderhoud of het uitblijven van ontwikkelingen in het gebied.
Beheersmaatregel: - Bezuinigen op bijvoorbeeld het onderhoudsniveau; - Gemeenteraadsvergaderingen volgen om te kunnen anticiperen op toekomstige veranderingen van beleid; € 75.000 reserveren voor het weerstandsvermogen in de risicoparagraaf.		

10: Overmacht door: Pandemieën/(vogel)ziektes, predatoren en nieuwe invasieve soorten

Dit betreft de beperkingen en daarmee samenhangende onzekerheid bij vooral de landelijke en provinciale overheid en bij lokale overheden. Diverse wet- en regelgeving beperken of staan nieuw gewenste ontwikkelingen niet toe. Daarbij de vraag in hoeverre de betreffende overheden de wettelijke mogelijkheden willen verruimen.

Risico/kans: Grootschalige effecten/beperkingen door epidemieën, pandemieën, plagen en/of invasieve exoten		Oorzaak: Uitbreken van een grootschalig besmettelijk virus en/of de toename van natuurlijke vijanden (predatoren en invasieve exoten) die inheemse flora en/of fauna bedreigen (zowel (roof)dieren als planten)
Kans(cijfer): 3 > 40 %	Gevolg(cijfer): 2 150.000	Gevolg/impact: - Extra kosten en personele inzet voor beveiligen, bestrijding en opruiming; - Inzet derden voor bestrijding en opruiming; - Bestrijden invasieve exoten; - Verminderde (evenementen) inkomsten;

		- Toename recreanten en intensiever gebruik gebied met extra beheer- en toezichtkosten; - Afname/bedreiging biodiversiteit.
Beheersmaatregel: - Kostenpost opnemen in exploitatie bij het aannemen van structurele vormen; - Toekomstbestendigheid beheersplan updaten waar nodig; - Bedenken creatieve oplossingen om sterkere biodiversiteit te realiseren om predatoren/invasieve soorten af te schrikken/ geen kans te geven; - Meer inzet op toezicht en handhaving; - Communicatieplan bij risico's; € 75.000 reserveren voor het weerstandsvermogen in de risicoparagraaf.		

11: Overmacht door: klimaatveranderingen (brand/ hittestress/ droogte/ stormen/ verzilting/ piekbuien);

Dit betreffen risico's die ontstaan door overmacht. Zaken die hieronder gekwantificeerd worden zijn extreem weer zoals stormen, hittestress en droogte. Vanwege het ongrijpbare en meervoudige karakter van dit risico is dit voor het Twiske-Waterland een van de hoogst gekwalificeerde dreigingen.

Risico/kans: brand/ hittestress/ droogte/ stormen/ verzilting/ piekbuien		Oorzaak: Natuurrampen en ander van buiten afkomend onheil: storm- en brandschade, extreme droogte, hittestress, verzilting en piekbuien.
Kans(cijfer): 3 > 40 %	Gevolg(cijfer): 2 200.000	Gevolg/impact: - Droogte, hitte en/of stormschade; - Oxidatie veengrond en bodemdaling; - Vergrote kans op verminderend zwemwaterkwaliteit; - Extra kosten inzet medewerkers (RNH – externen);

		▪ Uitstel of afstel uitvoering onderhoud, projecten of evenementen met mogelijke schadeclaims.
Beheersmaatregel: ▪ Zorgvuldig doorlopen van de bestuurlijke procedures; ▪ Voldoende inzetten op participatie en terugkoppeling daarvan; ▪ Toekomstbestendigheid beheersplan updaten waar nodig; ▪ Niet toegankelijkheidsmaatregelen zoals zwem- en gebiedsverboden; ▪ Beheerplan voor extreme weersituaties; ▪ Communicatieplan bij risico's; ▪ <i>€ 100.000 reserveren voor het weerstandsvermogen in de risicoparagraaf.</i>		

Berekening gewenst weerstandsvermogen

De kwantificering van de risico's leidt tot een gewenst weerstandsvermogen van € 531.250, zoals uit onderstaande tabel blijkt. Bij deze berekening is rekening gehouden met de niet in detail uitgewerkte risico's. Daarnaast is in het AB van 5 december 2024 besloten dat een bedrag opgenomen moet worden voor het risico dat het schap loopt met de mogelijke overname van recreatieve voorzieningen van HHNK. Dit risico wordt apart genoemd (zie onderstaande tabel). Hoewel het risico eerst op een hoger bedrag werd geraamd is het risico in het licht van de actuele ontwikkelingen lager geraamd in deze risico-inventarisatie waardoor het totale gewenste weerstandsvermogen, conform het bestuursbesluit, op € 970.000 uitkomt.

Het gewenste/ benodigde weerstandsvermogen wordt jaarlijks herzien, omdat de risico's en de omvang jaarlijks kunnen wijzigen. Gedurende het jaar wordt het bestuur geïnformeerd over belangrijke nieuwe risico's.

Risico	Kans(factor)	Gewenst weerstandsvermogen
5: Verminderde inkomsten door: Afgelasten van evenementen	> 40% (0,50)	€ 75.000
7. Verminderde inkomsten door: Beleid	> 40% (0,50)	€ 75.000
10: Overmacht door: Pandemieën/(vogel)ziektes, predatoren en nieuwe invasieve exoten	> 40% (0,50)	€ 75.000
11: Overmacht door: Klimaatveranderingen (brand/hittestress/droogte/stormen/verzilting/piekbuien)	> 40% (0,50)	€ 100.000
Overige risico's		€ 206.250
Overname recreatieve voorzieningen van HHNK		€ 438.750
Totaal		€ 970.000

Bijlage V

SiSa verantwoordingsinformatie 2024

Ministerie van Binnenlandse Zaken en
Koninkrijksrelaties

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2024 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 7-01-2025								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
LVVN	L7B	Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland	Gebiedsnaam/nummer	Hieronder per regel één provincie(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Totale besteding (jaar T)	Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting
		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/02	Aard controle R Indicator: L7B/03	Aard controle R Indicator: L7B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/06
			1 050869 Recreatieschap Twiske-Waterland	030007 Provincie Noord-Holland	€ 0	€ 177.196	Nee	
			2					
			10					

Bijlage VI WNT-verantwoording 2024

Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Recreatieschap Twiske-Waterland van toepassing zijnde regelgeving: “het algemene WNT-maximum”.

In mei 2017 is door het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties besloten om in het financieel verslaggevingsdocument de vermelding van iedere topfunctionaris van wie de bezoldiging €2.100 of minder per kalenderjaar bedraagt te wijzigen. In de jaarrekening kan volstaan worden met de naam en de functie.

De bestuursfuncties van het recreatieschap betreffen onbezoldigde functies.

Overzicht van de bestuurders over het verantwoordingsjaar 2024

- Gemeente Amsterdam - wethouder Y. El Ksaihi (voorzitter)
- Gemeente Zaanstad - wethouder W. Breunese (vice-voorzitter)
- Provincie Noord-Holland - gedeputeerde E. Rommel
- Gemeente Edam-Volendam - wethouder D. Dijkshoorn
- Gemeente Landsmeer - wethouder B. Ten Have
- Gemeente Oostzaan - wethouder E. Taams
- Gemeente Purmerend - wethouder M.T.A. Hegger
- Gemeente Waterland - wethouder H. Scheepstra
- Gemeente Wormerland - wethouder J. Schalkwijk

Uitbetaalde beëindigingsvergoeding 2024

Er zijn geen uitkeringen gedaan wegens beëindiging dienstverband aan topfunctionarissen.

Rapportageverplichtingen overige functionarissen

Naast de hiernaast vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2024 een bezoldiging boven het toepasselijke WNT-maximum hebben ontvangen, of waarvoor in eerdere jaren een vermelding op grond van de WNT heeft plaatsgevonden of had moeten plaatsvinden. Er zijn in 2024 geen ontslaguitkeringen aan overige functionarissen betaald die op grond van de WNT dienen te worden gerapporteerd.